

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

The Provincial
UKRAINIAN LABOR NEWS
Library
Cor. Pritchard Ave. and McT
Winnipeg, Man., Cana.

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XIII. 4. 39 (1557). ВІСНОК, 31 БЕРЕЗНЯ 1931.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, MARCH 31, 1931. No. 39 (1557). VOL. XIII.

МІЖНАРОДНЯ АГРАРНА КОНФЕРЕНЦІЯ В РИМІ

В Римі відбувається тепер міжнародна аграрна конференція, в якій бере також участь Радянський Союз. Назвемо мету конференції є врегулювати продукцію і продаж пшениці. Європейські держави, що продукують пшеницю (не включаючи СРСР), не хочуть допустити на європейські ринки пшениці з заможних країн: Канади, Злучених Держав, Аргентини й Австралії. Ці ж останні хочуть затримати свої європейські ринки, а навіть поширити їх. Ось тут і розбіжність їхніх інтересів, в наслідок чого на конференції вже повстають два окремі, ворожі собі табори.

Та головна мета конференції є інша і про неї явно не говориться. Європейські імперіалістичні держави, що спрваджують пшеницю, головні Франція й Італія, хочуть використати теперішню аграрну кризу в своїх власних інтересах. Вони готові брати пшеницю з європейських наддунайських країн, але ціною поневолення їх економічно, а вслід за тим і політично. Купуючи пшеницю в наддунайських країнах, вони при помочі своїх фінансів будуть перебирати економічну контролю в цих країнах і зроблять їхні уряди своїми агентствами. Вони не лише приборують до рук господарство наддунайських країн, що продукують пшеницю, але й заставляють ці країни бути союзниками у військових угодах, головні тих, що спрямовані проти Радянського Союзу.

Чому Радянський Союз бере участь у цій конференції? А головні тому, що радянський уряд ніколи не відкидає ніякої нагоди, щоб на міжнародній трибуні опрокинути брехні капіталістів на країну Рад. Коли б СРСР відмовився взяти участь у конференції, то капіталісти різних країн брехали би перед робітниками й селянами, що ось, мовляв, скликано конференцію, щоб зарадити аграрній кризі, а Радянський Союз не хоче брати в ній участі. Значить, він у значній мірі чи й цілком відповівальний за ту кризу. А так радянські представники є на конференції й викладають карти на стілі. Вони кажуть, яке у них становище й що вони думають далі робити. Закривати вони не мають нічого. Тим самим вони вбивають зброю з рук капіталістам, які у притивним випадку вигадували би нові брехні на робітничо-селянську республіку.

ЗАСУД БЕЗРОБІТНОГО НА ГРОШЕВУ КАРУ АБО 30 ДНІВ АРЕШТУ

ВІННІПЕГ, 28 березня. — В поліційній суді у Вінніпегу відбулася вчора розправа проти трох робітників, що були арештовані 20 березня під час демонстрації безробітних, коли то поліція напала на робітників на розі вулиць Логан і Мейн. Всі три арештовані були тоді побиті поліцією.

Тов. Давида Ломаса, який був обвинувачений у "безладнім поведінні", засуджено на заплата \$50 кари й судових коштів, або на 30 днів в'язниці. Тов. Майка Чучила, проти якого було виставлене те саме обвинувачення, звільнено з браку доказів.

Тов. Антона Ясвітеса обвинувачено у "безладній поведінні" й "нападів на полісмена". Після преліментарного переслухання його справу передано до вищого суду. Розправа проти нього відбується перед лавою присяжних на літній сесії суду. Його будуть судити під обвинуваченням за "напад на полісмена".

БЕЗРОБІТТЯ В КАНАДІ ПОСТІЙНО ЗРОСТАЄ

ОТТАВА, Онт., 27 березня. — Домініальне статистичне бюро оголосило вчора звіт, який вказує, що безробіття в Канаді далі постійно зростає. 7,452 фірми повідомили бюро, що на 1-го березня для них працювало 901,585 робітників, у той час, як на 1-го лютого працювало 906,813 робітників. Загальне число робітників, що працювали на початку березня ц. р., є менше, як було рік тому.

Це показує, що економічна криза в Канаді далі поглиблюється й приходу "літніх часів", про які говорив буржуазія, зовсім не можна сподіватися. Це показує також, як

консервативний уряд Бенета "уєнує" безробіття і взагалі "поліпшив" положення в країні, що обіщувала консервативна партія перед виборами.

КИТАЙ ВІДНОВИТЬ ЗНОСИНИ З РАД. СОЮЗОМ.

ТОКІО, Японія, 2 березня. — Як повідомляють з Харбіну, Мо Де-Гуй заявив у Тяньцзині: "Радянсько-китайська конференція відірветься в квітні. У Нанкіні опрацьовано повну схему відновлення дипломатичних і торговельних зносин між Китаєм і Радянським Союзом. Цю схему я везу до Москви".

ЄВРОПЕЙСЬКІ ДЕРЖАВИ ПЛАНУЮТЬ БОЙКОТ ЗАМОРСЬКОЇ ПШЕНИЦІ

Дня 26 березня відкрилася в Міжнароднім Інституті Агрікультури в Римі світова аграрна конференція при участі делегатів з 46 країн, включаючи Радянський Союз. Конференцію відкрив привітною промовою італійський фашистський прем'єр Муссоліні. Делегції Асошіейтед Прес приносять такі відомості про наради конференції:

РИМ, 27 березня. — Делегати з європейських країн на світову аграрну конференцію накресли сьогодні на ранішній сесії свій план європейського бойкоту пшениці, як засіб охорони домашніх аграрних індустри.

Загальною мовляючи, погодже-

нося, що не буде зменшення засівної площі на полях Європи. Навпаки, загальна опінія була така, що продукція в надходячій сезоні повинна бути збільшена, або щонайменше вона повинна бути однаково нормальна.

В той сам час обговорювано можливість угоди про преференційну пшеничну тарифу серед європейських держав, як засіб повного замкнення імпорту з інших країн, що продають пшеницю, та споживання європейського врожаю дома.

Заморські делегати з Канади, Аргентини, Австралії і два не-офіційні представники зі Злучених Держав з острахом прислуховувалися цьому плану.

ПРОФЕСОР КРИЦМАН КАЖЕ, ЩО РАД. СОЮЗ ЗБІЛЬШИТЬ ПРОДУКЦІЮ ПШЕНИЦІ

РИМ, 27 березня. — Аргентина висловила сьогодні про-текти Південної й Північної Америки та Австралії проти пропанованого європейського бойкоту заморської пшениці.

Др. Перез, аргентинський амбасадор в Римі, заявив, що Аргентина не може погодитися на встановлення преференційної тарифи, яка рівнялася б заборо-ні пшениці з заморських країн.

Далі він сказав, що купування радянської пшениці європейськими країнами може лише погіршити теперішню аграрну кризу.

Після Переза забрав слово професор Лев Крицман, голова радянської делегації, який між іншим заявив, що в порівнянні з довоєнними цифрами, радянська продукція пшениці збільшилася на 30 відс., а жита на 20 відс., в той час, як населення країни збільшилося на 16 відс.

Подібно як Аргентина, Радянський Союз виступає проти

преференційних тарифів в користь балканської пшениці. Крицман підкреслює, що праця в Радянським Союзі є вільна, що там нема безробіття ані криз.

Він сказав, що СРСР не буде робити нічого, щоб обмежити свою продукцію пшениці, але навпаки, збільшить її, бо розвиток індустрії вимагає розвитку сільського господарства. Однак це ще не значить, що експорт пшениці з Радянського Союзу мусить збільшитися, бо треба взяти на увагу, що домашнє споживання буде більше.

Дотепер, сказав він, експорт пшениці були конечні, щоб закуповувати машинерію для розвитку сільського господарства й інших індустри.

Міжнародній Інститут Агрікультури оповістив сьогодні, що на самій лише Україні радянська влада збільшила площу, засіяну пшеницею, на 40 відс. у порівнянні з минулим роком.

ІНДІЙСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ ЗАТВЕРДЖУЮТЬ УГОДУ МІЖ ГАНДІМ І ВІЩЕКРОЛЕМ

КАРАЧІ, Індія, 28-го березня. (А.П.) — Всеіндійський конгресивний комітет ухвалив сьогодні резолюцію, якою затверджує угоду між Ганді і віщекролем лордом Ірвіном, що закінчує кампанію громадянського непослуху.

Одночасно Всеіндійський національний конгрес, що зібрався тут на свій річний з'їзд, на значив учора Магатму Ганді головним делегатом на надходячу конференцію в Лондоні, що має випрацювати конституцію для Індії.

Інша резолюція, ухвалена конгресивним комітетом, під-

тверджує стремління Індії до "повної незалежності", з контролю армії, фінансів, фискальної політики й закордонних справ.

РАНГУН, Бурма, Індія, 27 березня. — В окрузі Інсейн, здовж дороги до Мандалею, відбулося повстання бурмійського населення проти британської влади. Повстанці зводять бої з поліцією та військом. З британської сторони повідомляють, що в одній сутичці поліція вбила 8 повстанців і 7 поранила. Після сутички в Ген Ада військом половило 14 повстанців.

У ВЕНКУВЕРІ АРЕШТОВАНО 6 БЕЗРОБІТНИХ

Делегії до денної капіталістичної преси повідомляють, що в минулий четвер, дня 26 березня, у Венкувері знову відбулася демонстрація безробітних коло ситі гоу, під час якої арештовано шістьох товаришів. Була це третя демонстрація безробітних протягом тижня.

Делегії кажуть, що делегація від Товариства Безробітних прибула до ситі гоу, щоб запропонувати свої домагання міській раді, але поліція не впустила її до будинку. Делегация відійшла з нічим, але юрби робітників зібралася перед ситі гоу і спалили вуличний рух. Кінна поліція почала розганяти безробітних і під час цього арештувала шістьох робітників.

В ТОРОНТО ЗАСУДИЛИ ДВОХ КОМУНІСТІВ

Коротка депеша з Торонто до денної капіталістичної преси повідомляє, що суддя Ден-тон засудив двох комуністів на 30 днів в'язниці кожного за участь у демонстрації безробітних, що відбулася там в міжнародний день боротьби проти безробіття 25 лютого. Депеша не подає імен засуджених товаришів.

ЕСПАНИЯ ДІСТАЛА КРЕДИТИ ЗАКОРДНОМ.

МАДРИД, Іспанія, 26 березня. — Хуан Вентоса, міністер фінансів, оповістив сьогодні, що Іспанія дістала закордонні кредити на суму 60 мільйонів доларів через групу американських банків на чолі з компанією Морфана та європейські фінансові інтереси на чолі з Паризьким банком.

Міністер сказав, що кредит зааранжовано в зв'язку зі старанням уряду усталізувати єспанську валюту, але він не хотів виявити, на яких умовах отримано кредит.

150 ОСІБ УБИТИХ У РОЗРУХАХ В ІНДІІ.

КАВНПІР, Індія, 27 березня. (А.П.) — У Кавнпірі й околиці продовжуються сутички між гіндусами й музюльманами, які виникли з того, що магомедани не хотіли кооперувати в гарталі, або страйку, проголошеному на знак протесту проти страчений трох індійських революціонерів британської владою. Обчислюють, що досі 150 осіб є убитих і більше як 1,000 поранилих.

РАДЯНСЬКІ ЕКСПОРТИ ДО ІТАЛІЇ ЗБІЛЬШИЛИСЯ.

РИМ, 21 березня. — Як один з наслідків підписаної недавно торговельної угоди між Італією і Радянським Союзом, імпорти радянських продуктів до Італії збільшилися на 57 відс. Італійські експорти до СРСР збільшилися за той час на 22 відс. Італія є п'ятим з черги найбільшим покупцем у Радянським Союзі, але СРСР є аж 21 з черги покупцем в Італії.

НОВИЙ БАНКОВИЙ КРАХ У ФРАНЦІІ.

У Франції збанкрутувало кілька нових банків, які фінансували французьке цивільне летунство. В зв'язку з цим крахом вийшли на світло денне великі скандали, в які мають бути замішані міністер торговлі Фланден і навіть сам прем'єр Ліваль. Існує можливість упадку кабінету Лівяля.

В ЕСПАНІІ ЗАСУДЖЕНО ВИСЬКОВИХ СТАРШИН.

МАДРИД, Іспанія, 18 березня. — Військовий трибунал засудив тут на кару смерті капітана Сальвадора Седіаса, провідника військового бунту в Хака, прикордонним місті північної Іспанії. Чотирох інших офіцерів, для яких прокурор домагався смертної кари, засуджено на досмертну в'язницю. Решта підсудні засуджені на ріжні речинні в'язниці. Кількох підстаршин також засуджено на досмертну в'язницю, а рядових жовнірів у більшості звільнено. Всіх підсудних було 77.

ВЕЛИКА ДЕМОНСТРАЦІЯ У ВІННІПЕГУ ЗА СОЦЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ

ВІННІПЕГ, 29-го березня. — Одна з найбільших робітничих демонстрацій за державним соціальним забезпеченням, відомим як бесплатна асекурація від безробіття, відбулася сьогодні по полудні на Маркет Сквер у Вінніпегу.

На поклик Вінніпегської Конференції за бесплатним, державним соціальним забезпеченням зібралось поперх 5,000 робітників, які заповнили цілу південну частину Маркет Сквер, де відбуваються мітинги. Юрба була така велика, що треба було промовляти аж з двох платформ, щоб досягнути всіх робітників.

На мітингу промовляли т.т. Меріот, Фрід, Мінстер, Біньювський, МекЮен, Рос, Фейр-

горст, Ботлер, т-ка Салига та інші. Промовці, яких ентузіастично вітала робітничка маса, пояснили значіння законопроєкту Воркерс Юніті Ліг про соціальне забезпечення, що має бути проложеною домініальною урядом 15 квітня та закликали робітників до ще завзятішої боротьби за бесплатну асекурацію від безробіття.

Після закінчення мітингу на Маркет Сквер кількасот робітників помашерували при співі революційних пісень вудичами Мейн і Селкірк до Українського Робітничого Дому, де перед будинком влаштували ще один короткий мітинг. Настрій робітників був надзвичайно ентузіастичний.

ДЕЛЕГАЦІЯ ВІД БЕЗРОБІТНИХ ПРЕДЛАДАЄ ДОМАГАННЯ ПРЕМІСРОВІ БРЕКЕНОВІ

ВІННІПЕГ, 27 березня. — Делегация від Манітобського Товариства Безробітних ходила в середу до прем'єра Брекена й домагалася, щоб провінційнальній уряд заявився за державною бесплатною асекурацією від безробіття й поробив кроки, щоб законопроєкт Воркерс Юніті Ліг в справі соціального забезпечення був переведений в життя.

Делегация запротестувала проти невиносимих умов в Іміграційній Галі, де примушені жити безробітні, та проти суїкичен, яку місто відкрило в тім приміщенні для безробітних. Зроблено також зажалення проти того, що не платиться ренту для безробітних в Іст Кілдонан.

Делегация домагалася також

звільнення безробітних від ручного копання рова в Гресмір і виплачування їм безпосередньої допомоги в готівці.

Прем'єр Брекен збував делегация безробітних звичайними викрутками. Він сказав, що на черк законопроєкту в справі соціального забезпечення буде проложеной на конференції між домініальним і провінційнальними урядами, що має відбуватися в Оттаві слідууючого місяця. Однак він не обіцяв, що манітобський уряд буде підтримувати законопроєкт в такій формі, як він є тепер.

Це значить, що уряд Брекена зовсім не буде підтримувати законопроєкту Воркерс Юніті Ліг на оттавській конференції, навіть як би він був там проложеной і обговорюваний.

МЕЙОР ТОРОНТО СВАРИТЬСЯ З ШЕФОМ ПОЛІЦІЇ, А БЕЗРОБІТНИХ ДАЛІ БЮТЬ

ТОРОНТО, 27-го березня. — Торонтонський мейор В. Дж. Стюарт заявив учора вечером, що він або шеф поліції Дрепер мусить назавжди розв'язатися зі справами торонтонської поліції. Він оповістив, що не буде більше головою поліційної комісії так довго, як теперішній шеф буде мати команду над поліцією. Мейор зажадав резигнації Дрепера з шефа поліції.

Боротьба між мейором Стюартом і шефом Дрепером розпочалася з того, що мейор домагався, щоб поліція не вживала своїх палок при розгоні безробітних, за винятком у спеціальних випадках. Під цим мейор розуміє те, що поліція по-

винна вживати зброї лише в самообороні, коли "вимагають цього обставини й коли лад та порядок є zagrożени".

Дрепер не лише не послухав мейора в цім випадку, але ще й накинувся на нього, як каже мейор. На засіданні поліційної комісії, яке скликане для полагодження цієї справи, два інші члени комісії не підтримали мейора, але стали по стороні Дрепера.

Дрепер каже знову зі свого боку, що мейор хоче зробити для себе більше розголосу. Чим ця справа закінчиться, покажуть найближчі дні, однак певним є, що поліція далі буде бити безробітних клобами, без огляду на вислід спору між мейором і шефом.

СПРАВА КРЕДИТІВ СРСР В НІМЕЧЧИНІ

БЕРЛІН, 20 березня. — Петер Клекнер, голова делегації німецьких промисловців, що повернула недавно з поїздки до Радянського Союзу, дав сьогодні на конференції визначних промисловців звіт зі своїх переговорів з урядом в справі німецько-радянської торгівлі.

Він сказав, що з причини фінансової скрути німецький уряд не може давати загальної фінансової запоруки на радянські замовлення в Німеччині. Переговори з урядом поставили справу так, що уряд і банки будуть обмірковувати кожне замовлення зокрема і в такому порядку будуть давати есентуально кредитову запоруку промисловцям. Замовлення, що вже виконуються і є намічені на найближчий час, представляють суму майже 250 мільйонів доларів.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA...

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українській Робітничій Домі, на розі вулиць Річарда і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ВАСАЛИ ФРАНЦУЗЬКО-АНГЛІЙСЬКОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ

IV.

ПРИБАЛТІЙСЬКІ КРАЇНИ

ЕСТОНІЯ, ЛАТВІЯ, ФІНЛЯНДІЯ ТА БАЛТІЙСЬКЕ МОРЕ ПРОТИ СРСР В МИНУЛОМУ.

Естонія, Латвія, Фінляндія — це ті прибалтійські країни, що входили колись в нарску "єдину й невідому" — перші дві, як складові її частини, а Фінляндія, як "велике князівство фінляндське". По Жовтневій революції ці країни стали "самостійними". Фінляндія встановила радянську владу, яку повалив німецький імперіалізм, встановивши диктатуру генерала Манергейма. Цей порострілював тисячі комуністів і революційних робітників. Естонія, головні Латвія також були захоплені тоді німецькими військами, але після упадку кайзеризму, Балтійське море захопила англійська флотія і під її прикриттям та за альянські гроші в цих країнах створено білогвардійські армії для походу проти республік Рад. Всім пам'ятний похід з цих країн Юденіча на Ленінград в осени 1919 року, що дійшов вже був до воріт Ленінграду.

Проти радянської країни йшли тоді не тільки банди російських білогвардійських армій. Разом з ними спільним фронтом йшли на швидко потворені і озброєні альянтами армії Латвії й Естонії. Фінляндія тоді активної участі в поході не брала, бо мала багато домашніх клопотів. Цей похід прибалтійських країн проти країни Рад відбувався одночасно з величезним переслідуванням революційних організацій у цих країнах.

Одночасно з наступом на Ленінград білогвардійців сухопуттю, англійська флотія старалася прорватися до Ленінграду їодою коло Кронштадту. Як свідать той невдачній спробі радянська експедиція витягнула в серпні 1928 року з води Фінляндської затоки британського підводного човна "J-55", що його затопили радянські кораблі. Після витягнення човна радянська влада передала трупи бушної команди Великої Британії, а самого човна відбудувала й прилучила до радянської флотії. Крім того човна наїшли собі голу в Балтійським морі 13 інших англійських військових кораблів, між ними великий кружак "Касандра". Цікаво, що британська влада що втрату затаювала перед цілим світом — щоб не показати, що вона воювала проти країни Рад і що ця війна так дорого її коштувала. Так розбілася спроба альянтів прорватися до Ленінграду роною. На сухопутті ж, коли Ленінградів, тоді ще червоної радянській столиці, загрожала небезпека — до її оборони став увесь ленінградський пролетаріат, став з карабінами проти французьких та англійських тенків і розбив банди Юденіча і його покровителів.

Так закінчилася збройна авантюра проти Радянського Союзу на Балтиці. Від того часу починається й беззастанно продається авантюра дипломатична, що має бути переходовим підготовчим часом до нового нападу. Рига, столиця Латвії, стала осередком брехов'я і інтриг проти ГРСР.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ГЕНЕРАЛЬНИЙ ШТАБ ВИВЧАЄ БАЛТІЙСЬКЕ МОРЕ ДЛЯ НАПАДУ НА СРСР.

Коли в Польщі, Румунії, Чехословаччині, Югославії першу скрипку грав (і грає) капітал французький, то на Балтиці монополія на керівництво взяв капітал англійський. Проте в останніх часах й тут провід почав забирати французький генеральний штаб. Чи то тому, що англійський не був вистарчаючо агресивний, чи то просто тому, що керівництво протирадянською кампанією сцентралізовано в руках отого генерального штабу в Парижі, що його викрили на процесі професори-інженери з "промпартії", а тепер це доказали все, що залишилося недоговореним, мешшовицькі змовники. Справа ж зараз стоїть так, що керівнича ролія в підготовці протирадянської війни на Балтійським морі також є в руках Франції.

Докладаючи найбільших старань, щоб зміцнити протирадянський воєнний союз Фінляндії, Естонії, Латвії, Польщі й Румунії, французький імперіалізм старанно вивчає Балтійське море, щоб в часі нападу виправити невдачу британської флотії в часі блокади. Французький імперіалізм послено озброює тепер Латвію, Естонію, Фінляндію, дає їм величезні позички, анивчає у своїх школах офіцерів для армій й флотії цих держав, а в польській флотії майже половина команди є французька й то аж до упер-офіцерів.

ПРОТИРАДЯНСЬКІ ВОЄННІ СИЛИ НА БАЛТИЦІ І В ПРИМОРСЬКИХ КРАЇНАХ.

Коли в 1926 році французька ескадра "гостювала" в Гдині, польському порті на Балтиці коло Данцігу, то, у своєму дневнику записала: "Ця флотія (польська) вродилася й організувалася під нашою опікою. В ній є французькі офіцери, під-офіцери — інструктори". А у французько-польській воєнній угоді говориться, що в часі воєнного конфлікту Франція зобов'язується прислати свої військові кораблі в Балтійське море. На не більше, як 100 кілометрів морського побережжя Польща має 15 воєнних кораблів, хоч правда, малого типу. Загалом

на ж флотія цих прибалтійських держав, що ними так старанно зупиняється французький імперіалізм, числить 49 кораблів. Правда, всі вони малого типу — торпедовці, підводні човни та інші — це меншого типу кораблі. Коли ж взяти на увагу, що в часі нападу кожного разу можуть появиться на Балтійському морі французькі та англійські кораблі великого типу, то ці торпедовці й підводні човни лімітрофів є великою силою.

За останні часи озброєння й переозброєння армій Фінляндії, Естонії й Латвії відбувається таким же швидким темпом, як і армії румунської. Навіть Польща вивозить ті роди зброї та амуніції, які вона продукує в себе — до Латвії, Естонії та Фінляндії. Ось як зростає озброєння армій цих 5-ох сусідніх з Радянським Союзом васальних держав (Румунії, Польщі, Латвії, Естонії й Фінляндії):

Table with 4 columns: Year (1923 p., 1928 p., 1930 p.), Gun types (Кулеметів, Гармат), and Counts (15,000, 17,000, 20,000; 2,500, 3,500, 4,000).

Ціх 20,000 кулеметів і 4,000 гармат наготовані проти трудящих країни Рад.

Економічно Фінляндія, Естонія й Латвія так само поставлені в залежність від французького капіталу, як і Польща та Румунія. Так само Франція обіцяє їм поширення кордонів їхніх держав коштом території Радянського Союзу. Фінляндський фашизм, який недавно тому перевів кровавий погром революційних робітничих організацій, відбував його під протирадянськими гаслами. Недавнє вибрання на президента Фінляндії Свингунуда відбувалося під гаслом — "визволення" Карелії й Інгерманландії (бувшої ленінградської губернії) зпід радянської влади. А орган "лапуасів" (фашистів) "Активіст" видає гасло — "кордон аж по Урал". Це точнісінько те саме, що й польське — "по Дніпро й Чорне море".

ПАПА РИМСЬКИЙ ДОПОМАГАЄ ВТЯГНУТИ В ПРОТИРАДЯНСЬКУ КАМПАНІЮ Й ЛИТВУ.

Між Польщею й Латвією буфером візала невелика держава Литва, яка поки що не запряжена до отого протирадянського союзу. А це тому, що Польща захопила велику частину литовської території із столицею Вільнюм. Але й тут польський фашизм не дає за програму. Він через Ватикан, через папу римського впливає на католицьке духовенство Литви й провадить через него протирадянську агітацію, створюючи одночасно з того духовенства опозицію до політики литовського уряду. За впливами й політикою папи римського литовське духовенство провадить агітацію за відновлення історичного державного союзу з Польщею.

Отже — Румунія, Польща, Латвія, Естонія й Фінляндія — це передова озброєна шерега французько-англійського й всесвітнього капіталізму проти країни соціалізму. Другий ряд, запіля — це Югославія, Чехословаччина, а останніми часами французький капітал посилює свою протирадянську політику й в Швеції. В третьому ряді стоять самі керівники, які при першій нагоді самі стануть на передовій позиції.

ПЛАНИ ІНТЕРВЕНЦІОНІВ ВИКРИТО, АЛЕ НЕБЕЗПЕКИ НАПАДУ НА РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ НЕ УСУНЕНО.

Про плани нападу на СРСР, що його виготовив спільний, капіталістичний генеральний штаб в Парижі й що його викрив Рамзін на московському процесі "промпартії", а оце недавно доповнили мешшовицькі контрреволюціонери, ми вже дещо згадували в попередніх статтях.

План — Франція хоче загарбати Україну — пшеницю й індустрію. Це захоплення мало б відбутись під кличем "національного визволення України", після трох-тепшої засади: Україна петлюрівська, а що петлюрівська — те й польське, а що польське — те французьке.

Англія (Детердинг) бере під свою опіку Кавказ — також з кубанською пшеницею, але найголовніше — з нафтою. Для цієї мети побіч з "торгпромом" існує в Парижі спеціальний комітет з кавказьких мешшовицьких, фінансований головню Детердингом, нафтовим королем.

Через це — похід на Україну Польщі й Румунії, поєва в Чорному морі французької й британської флотії — є першим й найголовнішим полем бою.

Прибалтійські держави й Балтійське море — це пляцдарм протирадянського наступу ч. 2. Тут всі сили зосереджуються проти Ленінграду, величезного індустріального центру, в якому, як кажуть, зосереджена шеста частина радянської індустрії. Відтягти від Радянського Союзу — Донбас, українську тяжку індустрію, пшеницю, кавказьку нафту, ленінградську індустрію, — це обезкровити соціалістичну країну.

Ці плани, як це викрили два останні великі процеси проти контрреволюціонерів в Москві, були призначені для виконання в 1930 році, а потім відложено їх до 1931 року, бо не закінчено підготовки. Ці плани викрито, але не усунено. Капіталістичний світ, під проводом французьких імперіалістичних розбішак, саме тепер подвоїв свою підготовку до нападу на Радянський Союз. Міжнародний Торговельна Палата саме тепер переводить анкету про економічну блокаду СРСР. Канадський уряд Бенета став застрілюючим цієї блокади. Численні міжнародні "економічні" конференції тільки й говорять про те, щоб бойкотувати радянські товари й щоб нічого не продавати Радянському Союзові.

Але самі ці капіталістичні країни корчаться в муках економічної кризи, а замкнення радянського ринку тільки поглиблює цю кризу. Виграання ж війни проти СРСР стоїть під знаком запитання: бо Червона армія й трудяще населення СРСР стане грудьми на оборону своєї соціалістичної країни. "Не хочемо ані пяді чужої території, але не дамо ані шала своєї" — ось засада трудящих СРСР. Це прекрасно розуміють капіталістичні хижакі. Друге — економічна криза, що виникла на вулицю 35 мільйонів робітників, що засудила на голодове життя 200 мільйонів трудящого населення — зреволюціонувала трудящі маси цілого світа й капіталізм боїться цієї армії. Він знає, що в разі нападу на СРСР він матиме в себе в запілля грізну мільйонну армію революційного пролетаріату.

Ці дві причини стримують капіталістичних хижаків від нападу на СРСР. Тому то й підготовка до нападу на Радянський Союз відбувається впарі із зміцненням білого терору проти комуністів і проти революційних робітничих організацій в капіталістичних країнах. Якраз зміцнення цього терору ми зараз спостерігаємо у всіх капіталістичних країнах, головню в сусідніх країнах з Радянським Союзом, але одночасно і в такій далекій країні, як Канада.

У відповідь на це ми повинні видвигнути на перше місце будівання й зміцнення революційних робітничих організацій та оборону пролетарської батьківщини — Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

Ундівські послы запыли у Варшаві "при чорній каві" угоду з пілсудчиками

Перше кілька сів про "патріотів". У нашій пресі, головню в дописах, часто ми стрічаємося із словом "патріот", "українські патріоти", пришиваючи це головним чином до петлюрівців. Колись, років 8 тому назад, у нашій пресі це слово стрічалось майже в кожному реченню, коли писали ми про петлюрівців та петручевців, про їхню продажню політику. До канадських жовтоблатних "патріотів" додали ми ще "доларові". Був це період беззастанних кампаній за доларами на "випулення Галичини від польської шляхти", на "сироту Івасів" на делегацію до Парижу і т. ін. Отже була це "долароханна політика", а тих, що її провадили, українське робітництво охрестило "доларовими патріотами". Зрештою, вони й самі себе так охрестили, бо казали, що "хто жертвує долари, той показує свій патріотизм".

Словом патріот визначається людина, що любить свою країну, свою націю, що, як то кажуть, готовий своє життя за них віддати. Опішили це слово не робітники, не комуністи. Опішили його ті, що підшавляючись під патріотизм, що прикриваючись ним, грабували свою країну, торгували нею, запровадили її рижим ворогам, капіталістам інших держав, ділячи з ними награбованим добром з трудового народу своєї країни.

Почавши від Жовтневої революції, від часів Центральної Ради, яка співробітничала з радянським генералом Каледином, а потім запросила на Україну кайзерівські війська й кінчала найновішими переговорами ундівських соймових послів з казашами українського трудового населення Західної України — представниками уряду Пілсудського — це шлях найчорніших

зрад українського трудового народу тими, що зуть себе "патріотами", це шлях продавання України гуртом і в роздріб міжнароднім капіталістичним хижакам тими, що прикривалися патріотизмом, що на всіх перехрестях ревіли "душю й тіло ми положим".

Тому то в поняттю величезного числа українських робітників слово "патріоти", "патріотизм" стали синонімом зрадництва, продажності, донощництва й т. ін. На нашу думку краще взагалі того слова не пришивати цим негідникам, а називати їх такими словами, які вони заслужили. Бо ні петлюрівщина, ні ундівщина нічого спільного з патріотизмом немає, хіба що ним прикриває перед українськими трудящими масами свою продажню політику.

Останні газети з Львова переповнені описами найновішої продажньої політики ундівської парламентарної репрезентації в Варшаві. Ундівські послы Михайло Галушинський, Остап Луцький, Володимир Загайкевич і ін. запыли повну угоду з петлюрівськими послами з Волині, які кандидували на урядову лісту — Петрим Певним і іншими чотирма. Власне угоду запыто не з цими петлюрівськими послами, але з представниками уряду Пілсудського. Петлюрівські послы прислужилися тут тільки, як посередники.

Від уряду на тій родинній згоді, на якій, як повідомляють "Громадський Голос", "бавилися тихо, мирно, спокійно й дружно, аж душа радувалася", від уряду були присутні: 1. Шепель, бувший начальник П. відділу (таємного військового шпигунського бюро), а тепер шеф бюро ради міністрів; 2. Суленек, керівник департаменту міністерства внутрішніх справ для національних меншин; Го-

лупко, "спеціаліст від національних меншин" та ще заступник міністра освіти Жонгалович.

Вся ця тепла компанія зібралася "при чорній каві" в директора "Укр. Наукового Інституту" в Варшаві петлюрівця О. Лотоцького. "Інститут" той занувала польська шляхта у Варшаві після того, як розгнала всі українські середні школи на Західній Україні, занувала для політичних кошишків. "При цій чорній каві" отой же чорноїшій зграї відбувалися тільки вступні переговори, після яких вже відбулися переговори офіційні. На тих "офіційних" переговорах ундівські послы погодилися:

ВЕЛИКИЙ ДЕФІЦИТ ПОЛЬСЬКОГО БУДЖЕТУ.

Вже тепер видно що новий польський бюджет знайдеться у важких труднощах, бо бракує дуже великої суми на покриття витратків. Доходи не допшуть на яких 300—400 мільйонів золотих. Призав це вже навіть міністер скарбу полковник Матушевські. В цих днях він вилгодосив в сенаті велике фінансове експозе, яке польська преса назвала "попуризм експозе". Полковник Матушевські ствердив, що новий бюджет становить дійсно не-реальним на яких 300 мільйонів золотих. Однак, сказав міністер, на це нема ради, бо ніяких вже ошадностей не можна зробити. На перешкоді цьому стоять — закони. Зосібна не можна нічого обірвати з військового бюджету, хоч він по-жиряє около 40 процент всіх державних приходів.

Недобір обіцяє міністер Матушевські покрити з обнижжа платень урядників. Обнижжа ця обьяла б до 15 процент. Міністер заповів, що, коли зайде вже актуальна потреба, то він не завагає цієї знижки переверсти. Взагалі з нового експозе міністра скарбу пробивався важкий смуток.

ШКІДЛИВІ НАСЛІДКИ ШОВІНІСТИЧНОГО ЦЬКУВАННЯ Й КЛАСОВОЇ НЕСВІДОМОСТІ

Намагання канадської буржуазії всіма способами роз'єднати робітників та незможних фермерів і не допускати до створення єдиного фронту робітничої класи в спілці з незможними фермерами в їхній боротьбі проти капіталізму, дають наслідки. Ці наслідки виявляються вже в дуже шкідливій формі боротьби між самими працюючими.

Що Монреалу повідомляють, що там зібрався на 26 березня сотки робітників канадського уродження, ходили до декількох фірм й вимагали звільнення від праці робітників чужинського походження, а приймають на їхнє місце канадських уродженців. Вони продемонстрували перед одною тютюневою фабрикою й зажадали ультимативно від її управління, щоб вона звільнила всіх робітників чужинського походження до восьмої години сідуючого ранку. Пізніше пішли до інших підприємств, якім пред'явили свої домагання.

З таким самим домаганням звернулись вони до "Едуард Мальбефа, суперінтендента однієї будівельної компанії. Він намагався заспокоїти розринутову, але вона оточила компанійний шек та з погрозами стала напирати на Мальбефа. Мальбеф намагався покликати поліцію. Товпа стала далі наступати й видушила вікно в шеку. Мальбеф вихватив револьвер і став стріляти понад

голову товпи. Тоді товпа ще більш натиснула на шек. Мальбеф вистріляв в товпу і поцілював двадцять-три-літнього юнця до створення єдиного фронту робітничої класи в спілці з незможними фермерами в їхній боротьбі проти капіталізму, дають наслідки. Ці наслідки виявляються вже в дуже шкідливій формі боротьби між самими працюючими.

Кожний тямущий робітник і незможний фермер зрозуміє, що все це виходить на користь буржуазії, а на велику шкоду працюючих. В теперішньому часі небувалої кризи й заго-стрення класової боротьби, ко-вольвер і став стріляти понад

голови товпи. Тоді товпа ще більш натиснула на шек. Мальбеф вистріляв в товпу і поцілював двадцять-три-літнього юнця до створення єдиного фронту робітничої класи в спілці з незможними фермерами в їхній боротьбі проти капіталізму, дають наслідки. Ці наслідки виявляються вже в дуже шкідливій формі боротьби між самими працюючими.

Кожний тямущий робітник і незможний фермер зрозуміє, що все це виходить на користь буржуазії, а на велику шкоду працюючих. В теперішньому часі небувалої кризи й заго-стрення класової боротьби, ко-вольвер і став стріляти понад

ПОЛЬОНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ШКІЛЬНИЦТВА ПІД ПОЛЬЩЕЮ

Ліквідація українського шкільництва — це один з головних засобів польського імперіалізму в його порвокаційній польонізаційній політиці на Західній Україні. Цілковите усунення із шкіл української мови має, згідно з намірами пісудчини — прискрити процес національної асиміляції української людності Західної України. Брутальне нищення українського шкільництва польським імперіалізмом яскраво характеризують ці цифри.

За австрійських часів на території Східної Галичини було українських шкіл щось 3,000, а вже 1924 року кількість українських шкіл на цій території зменшилася до 1,179. Отже протягом 6 років свого існування на Західній Україні польський імперіалізм встиг ліквідувати понад півтори тисячі українських шкіл.

Після 1924 року, тобто після відомого закону тодішнього міністра освіти в Польщі Грабського, похід проти українських шкіл пішов ще швидшим темпом. За відомостями, що їх дав начальний національного відділу міністерства внутрішніх справ Польщі Суханек-Сухецький на конференції чужоземних журналістів у жовтні минулого року, на початку 1930 року на Західній Україні нараховувалося вже тільки 716 шкіл.

Решту школи або спольонізовано, або зруйновано, тобто українську мову залишено тільки для викладання другорядних предметів. Запровадження до українських шкіл т. зв. утравкізму (двомовності) є перехідний етап до цілковитої польонізації їх.

Наведені офіційні цифри взято з “довтихомирівальних”

часів. Після кроваво-дикувського “втихомиріння” кількість українських шкіл на Західній Україні набагато зменшилася. Закриття підчас і після “втихомиріння” українських шкіл й взагалі всіх культурно-освітніх установ набрало масового характеру.

Все сказане стосується тільки Східної Галичини. Щодо Холмщини та Підляшся, то тут тепер ніодної української школи немає. Про стан шкільництва на Волині говорять останні дані головної управи харкоу польських вчителів від 10 лютого ц. р. З цих даних видно, що разом з польонізацією українського шкільництва на Волині швидко зростає неписьменність людності, бо польська шкільна влада під різними провадами відмовляється приймати українських дітей до шкіл.

На 1930 рік у цілому ряді місцевостей не прийнято до шкіл сотні й тисячі дітей. Наприклад, в Здолбунові не прийнято до школи 630 дітей, у Ковлі — 300, у Корці — 680, в Костополі — 1,020, у Вишнінях — 1,350, в Олексині — 1,550 і т. д.

Похід пісудчини проти українських культурних установ.

Послугуючись наслідками тривалих підчас “втихомиріння”, польська влада і далі закриває культурні установи.

Недавно дорогобицький староста видав розпорядження закрити читальню-просвіту в Тустановичах, мотивуючи це розпорядження тим, що восени минулого року підчас турсу в цій читальні нібито знайдено літературу та інші матеріали, який “компромітує читальню, як установу, що в своїй діяльності вийшла за межі встановлені в статуті”.

“АРЕШТУВАННЯ” НА РАД. УКРАЇНІ—ВИГАДКА ПЕТЛЮРІВЦІВ НА ЗАМОВЛЕННЯ УНДІВЦІВ

Львівська газета “Рада” з 15 березня каже, що “арештування” галичан на Радянській Україні є найновіша брехня, замовлена ундівцями.

Ніше наводимо дослівно уривок із львівської “Ради”, органу українського міщанства, про “арештування” галичан на Рад. Україні. Ось що “Рада” пише:

“Ундівці знають, що перешко-

дою на шляху “реальної” політики стоїть факт існування Радянської України. Отже її треба представити в якнайгіршому світлі. Роблять це вони не від сьогодні, але в останніх днях вдумали вони неабиякий трік.

ПРАЦЮЙМО В КВІТНЕВІЙ КАМПАНІЇ НА ДОПОМОГУ “ВОРКЕРОВІ”

Центральний орган КПК кличе нас на фронт боротьби за будівництво комуністичної преси.

“Воркер” зараз пригтовується до квітневої кампанії. Ця кампанія має на меті зібрати \$7,500 і побільшити циркуляцію на 3,000. Ця мета може бути досягнена, якщо ми зможемо цілу партію для неї, щоб досягнути наших симпатиків і робітників.

Нинішній стан приніс з собою великі труднощі для “Воркера”. Капіталістична класа, її локі, поліція, пробували усіх старань, щоб задушити “Воркера”. Крім конфіскацій й судових обвинувачень вони примушували нас два рази змінювати приміщення в короткому часі, що перешкаджало нам видавати газету регулярно. Вони робили все можливе, щоб задушити “Воркера”. Ми уникнули всіх їхніх маневрів, тому, що долари членів нашої партії, класово-свідомих робітників і масових організацій прийшли нам з допомогою.

Одинокий спосіб заповнити регулярне видавання “Воркера” — це збільшити його циркуляцію й створити для нього найширшу базу між робітниками й фермерами Канади.

Ми мусимо створити пресовий фонд, який заповним би видавання “Воркера” через літні місяці. Такий пресовий фонд дав би нам змогу скласти план досягнення найширшого мас робітництва нашою пропагандою й витягнути ширшу кола робітників в класову боротьбу.

Нинішня циркуляція “Воркера” кола 5,000. Ця невелика циркуляція є відбитком такої задоволеності, з якими партія підходить до справи будівництва своєї преси. Коли ми перерахуємо число членства нашої партії, членство масових організацій й число робітників, що гуртуються довкола класів комуністичної партії, то зрозуміємо, що ми досягнули тільки малого віасотку тих, які повинні й читати б центральний орган комуністичної партії.

Мала циркуляція “Воркера” також показує нам, що ми ще не провадимо систематичної роботи між масами в формі кампанії по хатах, фабриках і т. ін. В цій формі роботи значіння нашої преси можна легко побачити в тигу роботи кожного дистрикту чи групи, тоді покажеться потреба використання “Воркера”. “Воркер” є тісно звязаний з працею партії й вони ростуть разом.

Квота 3,000 нових читачів для “Воркера” зовсім не представляє чогось неможливого, якщо ми візьмемо під увагу нішіше краще положення внутрі нашої партії. Партія навязала великий контакт з робітниками й фермерами. Ми мусимо використати цей контакт, щоб дістати нових читачів нашої преси.

Друга частина нашої мети є збирання пресового фонду для “Воркера”. Ніколи передатиме не мали ми такої тяжкої боротьби за те, щоб заповнити регулярне видавання нашої преси. Криза, безробіття, бідність зменшили доходи “Воркера”. Одночасно, умовини вимагали більших витрат: тримати тих передатимків, які через безробіття не можуть платити, вислання великої скількості “Воркера” до страйкуючих місцевостей. Все це означає, що ми мусимо зібрати відповідну суму в кампанії, щоб перемотати це положення.

МІСЯЦЬ КВІТЕНЬ Є МІСЯЦЕМ БУДУВАННЯ “ВОРКЕРА”. КОЖНА ПАРТИЙНА ГРУПА, КОЖНИЙ ПАРТИЙНИЙ КОМІТЕТ, КОЖНИЙ КЛАСОВО-СВІДОМИЙ РОБІТНИК ПОВИНЕН ВДІВКУНТИСЯ НА ПОКЛИК ЦЕНТРАЛЬНОГО ОРГАНУ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ КАНАДИ!

З комуністичним привітанням,
Пресовий Комітет КПК.

Мовірно не без помічі інших впливових помічників вони постаралися, що з Риги надійшли татарські вісти про німії великі арештування галичан на Великій Україні, а зокрема про арештування бунтующого полковника УСС Грива Коссака, професора Лозинського і кількадесятьох студентів-галичан. На Україні будітмо пригтовують військовий бунт, до якого був замішаний навіть командант радянської армії в Маньдурі Блюхер. Блюхера будітмо також арештовано.

Усі ці вісти (про котрі навіть ПАТ, урядова Польська Агенція Телеграфічна, мовчить) виглядають на одну байку. А відомо вже давно, що

БУДУЙТЕ РОБІТНИЧИЙ СПОРТ І ЗАВОЮЙТЕ МОЛОДЬ!

Підтримуйте кампанію спартакіади Робітничого Спортового Товариства!

Революційні юні й ліги Воркерс Юніті Ліг часто не знають що почати, щоб втримати робітничу молодь у своїх руках і розвинути та використати цю потенціальну силу і енергію в шоденній боротьбі робітництва. Кожен молодий робітник находити мало цікавості в довгих змаганнях еконічної боротьби — чи то в місцевих юнійних мітінгах чи в фабриці. Іхня молода енергія шукає виходу і до цього часу, мусимо це признати, ми залишили для буржуазії монополізувати цю енергію й давати її вихід в контрольованих буржуазією ріжнородних спортових організаціях.

Церкви, місії, патріотичні та інші товариства, що є під протекторатом визискувачів, організують спортові клуби, товариства атлетів і ін. з подвійною метою: перше — щоб зрозуміти із спорту комерцію, рекламу, особистий розголос для одної чи другої секції міщанства, і друге, найголовніше — щоб підтримування цих організацій притягнути маси молодого канадійського робітництва під вплив буржуазної пропаганди й проводу. Цей процес відбувається щодня, коли революційні трейд-юнії із індіанським стоїцизмом стоять за-заду й дивляться, як від них забирають молодь робітническія.

Це саме відноситься й до фабрик. В кожній важливій індустрії боси підтримують і захоочують фабричні спортові клуби: футбольські, бейсболські і ін., дають щороку гроші,

Т. Юен, секретар Виконкому ВЮ.І.

ПІДТРИМУЙТЕ МІЖНАРОДНИЙ ЗЛЕТ АТЛЕТІВ

Перший раз в історії Товариства Робітничого Спорту в Канаді канадійські делегати робітничого спорту поїдуть за океан на міжнародний атлетичний з'їзд — Спартакіаду, що відбудеться в Берліні від 4 до 12 липня.

Спартакіада, що взяла назву від німецької спартакієвської

революційної організації в 1919 р., репрезентуватиме міжнародно єдність робітничого спорту й робітничої класи.

Поруч з готуванням Товариства Робітничого Спорту до спартакіади буржуазні спортові організації пригтовують олімпіади, що відбудеться в 1932 році в Лос Енджелос

і в Люцерні. Олімпіада у Відні відбудеться одночасно із спартакіадою. Олімпіаду в Люцерні скликає спортовий ітернаціонал, провід якого став явною агентурою капіталістичної класи, щоб розколоти робітничий спорт.

Капіталістичні олімпіади матимуть високоплатних фахових атлетів-учасників, що їх підтримують долари капіталістичної класи. Завданням пануючої класи є розбити рух робітничого спорту і відтягнути робітничу молодь від класової боротьби.

Спартакіада є прямим визовом капіталістичним олімпіадам й покликком до створення міжнародної єдності робітничого спорту під проводом Червоного Спортового Ітернаціоналу.

Всі види спорту будуть на програмі спартакіади. Ріжні атлетичні організації клуби, або організації афільвовані запрошені до участі, до спроб, до контестів і т. ін.

Підтримуйте спартакіаду! — Засилайте делегатів до дистриктових спартакіадських конференцій.

ВЕЛИКИЙ УСПІХ ПОІЗДКИ НІМЕЦЬКОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ ДО РАД. СОЮЗУ.

Німецька делегація промисловців повернула з Радянського Союзу з великим успіхом. В переговорах з Верх. Радою Народного Господарства в Москві заповнено німцями нові замовлення Радянського Союзу на машини на суму 300 мільйонів марок. Німецька делегація повернула з Москви дуже вдоволені. Вона здала звіт з своїх переговорів канц. Брюнінгові, мін. Курцісові та іншим німецьким міністрам — так доносить європейська буржуазна преса.

ЛЬОВАЛЬНІСТЬ УНДО.

В сенаті на промову сенатора Горбачевського (УНДО) відповідав сенатор Туліє. Він сказав: “Висказую радість, що сенатор Горбачевський старався доказати, що український клуб і його виборці є льоаяльні супроти польської держави. Давніше ми чули інші заяви українських послів і сенаторів, котрі говорили, що стремлять до створення великої України. Сподіюся, що сенатор Горбачевський в другій промові вискажеться ще ясніше”.

ОСВІТА НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ

Уривок з докладу народнього комісаря освіти т. М. Скрипника на 12-му Всеукраїнському З'їзді Рад.

Коли порівняти нашу роботу коло ліквідації неписьменности з роботою інших союзних республік, то на Україні ми маємо досить задовільні показники. В РСФФР 1927 року було 52,8% письменних, в Білорусі — 53,3%, у Туркменістані — 12,5% і Узбекістані — 9,9%, а на Україні було 57,5%.

1929 року в РСФФР було — 57,5%, в Білорусі — 69%, в Закавказзі — 46%, Туркменістані — 19,4% і Узбекістані — 14,2%, а на Україні — 64%.

1930 року в РСФФР — 61,3%, в Білорусі — 69%, в Закавказзі — 52,1%, в Туркменістані — 24,5%, Узбекістані — 19,4%, а на Україні — 71,3%.

Отже, до 1931 року Україна посідала серед всіх братніх союзних республік перше місце, але прорив 1931 року, ставить нас під загрозу опинитись у хвості цілого Радянського Союзу, позаду багатьох інших радянських республік, що нас випередять. Нам треба прискорити темп нашої роботи й забезпечити цілковите виконання плану на цей рік.

Тов. Чубар наводив тут загальні коефіцієнти нашої культурної роботи. Він повідомив, що на Україні вчиться 15 мільйонів людности. І це справді

так, школами профосвіти охоплено 1,150 тисяч осіб, закладами соціального виховання — 4,927 тисяч, системою політосвіти — 7,288 тисяч, разом — 13,310 тисяч. Якщо додати сюди учнів закладів заочного навчання і різних гуртків на підприємствах, то матимемо 15 мільйонів, або половину людности нашої країни, що навчає знання і систематично навчається.

У суспільній з нами Польщі ми маємо зовсім інші показники культурно-економічного життя країни. Там кожний другий робітник — безробітний. Там 70% людности — безробітні, а у нас — 50% навчається в різних школах. Ось у чому різниця протилежність двох систем, системи капіталістичної і системи соціалістичної.

Піднести культурну роботу на рівень темпів соціалістичного будівництва.

Щоб здійснити величезні реконструктивні завдання нашої доби, нам треба культурну роботу поставити рівні з господарським будівництвом, прискорити темпи, поширити завдання, поліпшити роботу і побудувати її на засадах справжньої громадськости. Ми повинні

дати найширшим трудящим масам нашої країни знання, якого вони прагнуть, якого вони домагаються, за яке вони змагаються.

Нам треба звернути пильну увагу на відвідування шкіл лікнепу. Треба пам'ятати, що в багатьох місцях відвідування занепадає. Наприклад на заводі ім. Фрунзе на Сумщині є 216 неписьмених, а фактично відвідує школу тільки 7 осіб. На інших підприємствах ми маємо також недостатне фактичне охоплення пунктами лікнепу тих що досі не навчилися грамоти.

Ліквідація неписьменности треба надати тієї політичної ваги, на яку вона безперечно заслуговує й яку за нею визнають і провідні партійні організації. Тільки прорівнявши ліквідацію неписьменности до наших реконструктивних завдань в народньому господарстві, тільки перетворивши лікнеп роботу на органічну, невід'ємну частину цілого реконструктивного процесу в нашій країні ми остаточно побудуємо цю ганебну спадщину дарату.

Загальне навчання — вирішальний засновок остаточної перемоги соціалізму.

Щодо ліквідації неписьменности дитячої людности, то ми тут маємо велике зрушення. 1911 року на Україні було 17,287 шкільних установ з 1,399 тисяч учнів. Величезна

частина дитинства нашої країни залишалася поза школою. Потрібний був великий зусилля революції, щоб проблема загального навчання в нашій країні була поставлена на порядок денний.

Царський уряд такими темпами запровадив навчання дітей, що загальне навчання можи було б здійснити аж 2,002 року 1877 року, коли царський міністер освіти порушив питання про загальне обов'язкове навчання, царський уряд його відклав. Очевидно доки Жовтнева революція, скинувши царат і передавши всю владу до рук пролетаріату, взяла на себе розв'язання цього історичного завдання. Вже 1922 р. ми мали на Україні 1,431 тисяч дітей у школах, 1925-26 р.р. — 2,136 тисяч, 1929-30 р.р. — 2,873 тисяч, а 1930-31 навчально-революційного року, за попередніми даними, ми маємо 3,546 тисяч учнів.

Коли ліквідація неписьменности є найважливіша політична кампанія цієї доби, то обов'язкове початкове навчання має ще більшу вагу для нашої соціалістичного суспільства. Наша класа — це класа майбутнього. Класа, що буде комуністичне суспільство для нових поколінь трудячої людности. І виховання цього нового покоління є робота величезної ваги. Вона має виняткове вирішальне значіння у забезпеченні соціалістичної перебудови на-

шої країни й остаточної перемоги соціалізму.

Якже із здійсненням наших завдань вгалузі загального навчання? На жаль, наші районні виконавчі комітети не виконують свого обов'язку подавати пролетарському урядові звіти про свою роботу, зокрема про культурне будівництво. На 1 листопада 1930 року за відомостями, що надійшли від 285 районів по цих районах треба було охопити за планом 639,378 дітей віком 8—10 років. Фактично було прийнято до школи 662,475, себто план виконано на 103,6%. За орієнтовними підрахунками, по всій Україні цього року прийнято до шкільного віку 920 тисяч дітей шкільного віку. Отже, ми маємо навіть перевищення плану на 3%. Але наряд чи це можна визнати за таке досягнення, з якого слід пишатись.

Оскільки ми маємо перевищення плану, це свідчить, що план був неадекватно складений. Очевидно, облік дітей шкільного віку був у нас невірний. Треба відзначити, що піонерія порядком зустрічного плану виявила чимало дітей шкільного віку, які не були на обліку. Всеж треба визнати, що в цілому по Україні ми виконали завдання охопити школою першого концентру дітей відповідного віку.

Окремі райони мусять поглибити свою роботу коло виявлення дітей віком 8—10 років

і додатково охопити виявленних.

Ми маємо також перевищення плану і по інших показниках. За планом цього року треба було відкрити 11,200 шкільних комплексів. Фактично по 436 районах (за старою сіткою) відкрито 12,362 комплексів. Коли ці дані поширити на інші райони, це становитиме 14,200 комплексів для цілої України.

Щодо охоплення дітей — дівчаток і хлопців, то треба сказати, що охоплення дівчаток порівняно до хлопців відстає. Все ж ми в цій галузі маємо певне зрушення: до революції дівчата становили 30,2% загальної кількості учнів, а 1929-30 р. р. — 43,6%.

Соціальний стан учнів деліт змінюється в напрямі збільшення питомої ваги дітей робітників і селян.

Надалі ми повинні з усією послідовністю поширювати базу загального навчання з чотириріччю на сьоміріччю, забезпечивши змогу всім дітям, що закінчують четверту групу, перейти до п'ятих груп, тим що закінчують п'яту групу — перейти до шостої і таке інш.

Пильно перевірити нашу роботу коло забезпечення школою нацменшостей.

Справа загального навчання потребує всебічної перевірки. Нам треба зокрема перевірити, як виконано план — у кожному

районі, в кожному селі і особливо в національних районах та школах. Нічого не варта школа, де навчання провадиться чужою дитині мовою, де примусово провадять навчання мовою, невідомою дитині.

Наш план загального навчання передбачив значне поширення сітки шкіл національним меншостей. За планом 1931 року була думка організувати 758 груп першого концентру російських, 180 єврейських, 140 польських, 115 німецьких, 23 молдавських (крім АМСРР), 40 болгарських, 5 грецьких, 20 білоруських, 10 чеських, 10 татарських, 5 вірменських тощо.

За відомостями на 1 лютого, цього року на Україні охоплено школою всіх дітей нацменшостей. Зокрема дітей російської нацменшости на 99,1%, єврейських дітей — на 99,7%, німецьких — на 97,4%, польських — на 97,8%, болгарських — на 96,8%, грецьких — на 100%. Білоруських дітей охоплено цілком.

Але відночас є окремі райони і міста з різним національним складом людности, де охоплення дітей нацменшостей школою відстає. Це стосується також і української національної меншости в національних районах УСРР.

Нам треба мати не загальний план навчання, а досконалий, диференційований для кожного району і села.

ПЕТЛЮРІВСЬКОМУ МІТІНГУ БЕЗРОБІТНИХ ЗАГОВОРІВ ТОВ. ВОЙТИШИН ЗА ВОРКЕРС І ФАРМЕРС ЮНІТІ ЛІГ

Йорктон, Саск.

Економічна криза охопила як ні цілий капіталістичний світ. Не лише в-близьких містах країни, але навіть по маленьких містечках сотки робітників ходять без праці й куска хліба.

Йорктон, це маленьке фермерське містечко, в якому мешкає велике число українського населення. Тому, що й ціла околиця коло Йорктону на десятки миль замешкана українськими фермерами, то до цього містечка поваждали різні "вчені й недочені рідні" панів й пнів, Католики навіть мають тут свою твердиню, монастир, церкви й по старозаговному звичаю відбувають це й відпустки. До того мають свою інституцію, в якій виховують нових католицьких панів й черниць.

Не бракує також тут і "рідних" адвокатів. Все в своє і гасло тут є чисто українське — "свій до свого". Але прийшов час, що все це "рідне" не задоволяє вже ні робітників, ні фермерів. Почали деякі панів більшовичитися і поінтувати за організацію Фермерів Юніті Ліг, а робітники за організацію безробітних і Воркерс Юніті Ліг. Треба було панам рятувати свою рідну кашу. Не маючи вже ніякого впливу серед українських працюючих мас, оті пані взяли на широкі ноги. Запросили панів фейкерів з Ідеї-піддента Лейбор Парті, щоб ті скликали мітинг безробітних в Народній Домі.

Оголошено мітинг безробітних на день 23 березня. На мітинг прийшло велике число безробітних. Петлюрівські видкиди навіть не важилися поставити свого українського панка головою мітингу, а поставили якогось англійського фейкера, який, замість говорити про безробіття, почав безробітним платити про Ідеї-піддента Лейбор Парті, про заснування якихось кооперативів, про клуби і т. ін. По скінченні промови дають говорити кожному, хто хотівся на сцені до слова. Все мовчить. Адвокати, учителі, студенти паного "рідного" по-крою мовчать, бо вони вдоволе-ні. Знов щодо безробітних то

їх голова за них не болить. Важе хочуть закрити мітинг і розходитися. Аж тут виступає один безробітний і говорить до голови, що тут є один товариш, який захай до панної місцевості і він хоче пару слів сказати про організування безробітних. Голова дозволяє, а українські підпанки тільки оті поінтрицували.

На сцену виходить т. Войтишин, організатор Фермерів Юніті Ліг. Це на наших петлюрівських так поділяло, як би хто їх облядав гарячою водою. Вони ж не сподівалися, що на цей мітинг зайшов страшний більвик, але коли голова дозволив говорити і коли безробітні привітали т. Войтишину одлесками, то не було иншої ради, як мовчати.

Тов. Войтишина почав говорити про економічну кризу, яка охопила цілий капіталістичний світ за винятком Радянського Союзу, де немає безробіття, а є брак робочих рук до праці. Потім перейшов в своїй промові до положення в Канаді, вивірюючи причини безробіття і причини обезцінення фермерських продуктів.

Принципи своєї промови сказав, що однією виходом з цього положення є не якісь панські клуби, а дійсно бойові класові організації. Такою організацією в першій мірі для робітників є організація безробітних під проводом Воркерс Юніті Ліг, а для фермерів Фермерів Юніті Ліг.

Після його промови робітники почали домагатися, щоб скоро скликали другий мітинг безробітних, але вже без панів і не в Народному Домі, а в другому місці. Вони переконалися, що різні панські підпанки їх скликають тільки на те, щоб своїми промовами дурити їх.

І так то через одного більшовика не вдалася панкам їхня шпонка. З кожним днем робітники й фермери починають розуміти своє становище і стають на бік класової боротьби, а промови від себе забанкрутованих петлюрівців і других подібних тм.

КРОВАВА СЕРЕДА В НІМЕЧЧИНІ Й ІНШИХ КАПІТАЛІСТИЧНИХ КРАЇНАХ

"День голодних" — 25 лютого мину в цій Німеччині в супроводі го-стріх і кровавих боїв безробітних із поліцією та військом.

Ось кілька неповних звідошень буржуазної преси.

В Лайпцигу згинуло від жандармських куль 4 безробітних, дуже багато було ранених. — В Мадленбурзі, Ангсбурзі і Гальберштадті були дуже гострі бої з безробітними. Жандармерія стріляла. Буржуазна преса признається до 4-ох ранених. — В колонії клякатишча демонстрація безробітних обходила каміонні поліційні. Про кроваву "ліквідацію" колонією демонстрації німецькі газети мовчать. — Вулицями Дрездену проходили цілий день походи голодних. Були бої з поліцією. — В Бремені безробітні заатакували поліцію. Був кровавий бій. Один жандарм ранений. Скільки жертв було по стороні робітників, преса не подає. — В місцевості Понд безробітні озброїлися залізними палицями і звали кровавий бій із поліцією. — В Мюнхені відбулося кілька походів безробітних, поліція із зброєю в руках очисувала вулиці. — Дуже гострий перебіг мали демонстрації в Фрибурзі. Преса буржуазна лише, що демонстрації в Фрибурзі були "випадком бурхливості".

Протягом цілого тижня тривали безперервні сутички безробітних з поліцією.

Вечером повторилися заворушення в Берліні. Кілька тисяч безробітних демонструвало на площі Нурфінден-аде. Окликні "Геть із урядом! Ми голодом!" змішались як уради, з окликами ранених і битих гумовими палицями робітників. В середстві був кровавий бій поліції з безробітними. В робітничих кварталах розбито цілий ряд склепів із харчами.

Протягом кровавої середи арештовано в Берліні, за непевними підрахуваннями буржуазної преси понад 100 осіб.

Подібно як в Німеччині вели бєробітних мас бурхливий і кровавий перебіг також у всіх інших капіталістич-

них країнах.

Відбулися бурхливі демонстрації голодних в Чехії, Іспанії, в Угорщині, в Швеції, в Болгарії й в інших країнах. В Севілі (Іспанія) поліція збрала ряд боїв між рогатих міста з безробітними, які цілий день напивали до міста. В самому місті було кілька походів безробітних. Портові робітники страйкували. В Будапешті (Угорщина) поліція здушила жорсткою демонстрацією безробітних. В Празі (Чехо-Словацьчина), милою гострою поголів поліції й війська, безробітні айнали на вулиці. Поліція "злізнула" демонстрації газоними бомбами й палицями. В Штутгарті (Швеція) демонструвало кілька тисяч безробітних. — В Софії (Болгарія) жандармерія ранила карабіновими кулями кілька демонстрантів.

ВІСТКИ З ЗАХ. УКРАЇНИ.

У Львові 2 березня почався процес проти д-ра От. Біляка, а в поздовній березня в Чорткові почався процес проти Ю. Думного і інших 11-ох чоловіка. Їх обвинувачують в приналежності до УВО.

В Самборі закінчився процес проти 20-ох селян села Зарічська за принадлежність до "Пласту". Усіх засуджено до 2-ох до 4-ох місяців в'язниці.

Закривають. — У Львівському повісті протягом лише грудня й січня польська влада закрила 17 читальні, 19 "аудіо" і 12 "Соколіні". Це вже по "нацифікації".

В Ужгороді (Закарпаття) є 26,246 мешканців, а в Мукачеві — 26,123. В обидвох містах, каже чеська статистика, українці складають 25 відсотків населення.

Партія аграрників, закарпатських багачів, щоб обдурити бідних селян і робітників, агітує їх вступати до партії аграрників, то дістануть працю. Слугами в Румунії забороняла всім українським учителям мати в себе в хаті радіо. З Буковини повідомляють про страшний голод на Гуцульщині. Зимових робіт немає.

НА ФРОНТ ВИЗВОЛЬНИХ БОЇВ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

ОРГАНІЗУВАЛИ ТОВАРИСТВО ДОПОМОГИ ВИЗВОЛЬНОМУ РУХОВІ НА ЗАХ. УКРАЇНІ

Сейнт Катерінс, Ont.

На 9 березня в тутешній місцевості відбулося масове віче в Укр. Роб. Домі. На вічу промовляв тов. Сембай з Торонто, переповідаючи усіх ті західні дії, що їх зараз переживають трудящі Західної України. Тов. Сембай, самий учасник визвольних боїв на Західній Україні з 1918 й 1919 років, широко розкрив ті картини найжорсткішої зради, що її допустились корупційники УГА та ватажки ЗУНР, відомі західно Україну польський шляхти, румунський бояри та чехословацький буржуазні на високі у урядові.

Так само згадав товариш за так звану "нацифікацію" Західної України польською шляхтою наприкінці минулого року, якої жертвою впали тисячі найбідніших селян і робітників, що вивалили себе оборонними повстаннями проти польської буржуазії. Тисячі політичних в'язнів гноїть зараз по тюрмах польських келіах на смерті.

Не багато краще знається селянам і робітникам на Буковині, яку укріпила румунська буржуазія. Там так само насильно завданню визвольний рух українських трудящих, завоюють їх по тюрмах, громиють віна й демонстрації робітників і селян. Те саме ми бачимо і в Закарпатській Україні, що стоїть в ярмі чеської буржуазії. Сирій по землях Західної України розгорнула буржуазія найжорсткіший терор проти визвольного робітничого-селянського руху, сирій

клауть закрити революційні бої проти пануючої капіталістичної класи.

В допомогу тим революційним боям треба спінити українським трудящим на імйрації, треба, щобі канадські робітники і незалежні фермери стали в підмогу визвольному рухові на Західній Україні. Саме й тому зараз українські трудящі кладуть основи під нове революційне товариство, що має за завдання спомогати революційну боротьбу на Західній Україні. Це Товариство Допомоги Визвольному Рухові на Західній Україні.

Кінчаючи свою промову, товариш Сембай кликав присутніх ставати в лави нового товариства і йти з тією революційною помічю боями Західної України. На той заклик вписалося зараз 48 робітників і робітниць до нового революційного товариства. На тому мітингу вибрано й Раду Товариства, що керуватиме надалі справою.

Ніагра Фалс, Ont.

15 березня відбулося в цій місцевості масове віче, на якому промовляв тов. Сембай про потребу йти з революційною підмогу трудящим Західної України у їхній визвольній боротьбі. Зборами проводив тов. Голова. Тов. Голова своїми промова ми бачимо і в Закарпатській Україні, що стоїть в ярмі чеської буржуазії. Сирій по землях Західної України розгорнула буржуазія найжорсткіший терор проти визвольного робітничого-селянського руху, сирій

В 60 РОКОВИНИ БАРИКАДНИХ БОЇВ ПАРИЗЬКИХ КОМУНАРІВ

В ДЕНЬ ГЕРОЇЧНОЇ БОРОТББИ ПАРИЗЬКИХ КОМУНАРІВ НА БАРИКАДАХ

ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ГЕРОЇЧНИХ ФРАНЦУЗЬКИХ КОМУНАРІВ.

КЕЛГАРІ, АЛТА. — Відсвяткування дня Паризької комуні відбулося в нас на 22 березня концерт-митингом у Варейті театрі. Концерт-митинг відкрив тов. Ніколас, промовляв тов. Солован.

У своїй промові переповів товариш про загальний французький робітничий рух аж до завдання Паризької комуні, так само вказав на сучасні революційні бої трудящих капіталістичного світу.

Французький імперіалізм того часу і амалгасні підкорити собі увесь капіталістичний світ навколо своїх кордонів. Так само й тепер зростає імперіалізм і готують війну, щобі підкорити собі Радянський Союз і укріпити трудящих тієї радянської країни.

Та зараз буржуазія світу добре прислухається, яку дасть відповідь праючаюча класа у майбутніх імперіалістських воєнних боях. Вони додають, що робітники не усе будуть класичні свої голови за інтереси капіталістичної класи й тому усім силами змагає здати визвольний класовий рух трудящих, щоб не дати їм змоги виступити організованою силою.

Ще заговорив тов. Солован за поліцейський терор в Канаді та намагання канадських властей депортувати чужинських робітників, що являються саме активними у революційному процесі русів. В зв'язку з тим відчитано протестну резолюцію проти депортування одного філіяльського робітника з Канади до Фінляндії, так само протестували робітники проти заборони канадським правительством довозу радянських товарів в Канаду.

Промову закінчив тов. Солован закликом до присутніх, щобі вступали в члени КРОЛ, що обороняє робітників і робітниць, що впади жертвами поліцейського терору та капіталістичного суду.

КРОЛ-робкор.

В 60-ТІ РОКОВИНИ ПАРИЗЬКОЇ КОМУНИ.

САВТ ПОРКЮПЛАІН, ОНТ. — Дня 18 березня робітництво нашої місцевості збралося масово до Фінляндського Робітничого Дому, щоб відсвяткувати пам'ятні дні паризьких комунарів. Цього вечора відбувся концерт-митинг в загатині домі, говориві бесідники в англійській, фінляндській і українській мовах.

Бесідники широко повисили історичне значення Паризької комуні, вказали на помилки незабутніх борців на паризьких барикадах, висновок, як то на тих помилках вивисився пролетаріат буржуазної Росії і збудував комуністичну державу, що займає шесту частину світу. Також бесідники вказували на величезне будівництво в Радянському Союзі та закликали робітників і робітниць обороняти Радянський Союз перед нападом імперіалістських хижаків та бу-

дувати організації Друзів Радянського Союзу.

Принципи тов. Гіл з Торонто прочитав резолюцію протесту проти арештування й засуду тих товаришів, що зістали арештовані в день 25 лютого на демонстраціях безробітних. Резолюцію прийнято усіма голосами.

Робкор.

МАЙНЕРІ ВЛАШТУВАЛИ МАСОВИЙ МІТІНГ В ДЕНЬ ПАРИЗЬКОЇ КОМУНИ.

КОЛГОРСТ, АЛТА. — На 18 березня в нововідраствораній юнійній галі масово зійшлись майнери Колгорст і вшанували пам'яті паризьких комунарів, що впади на барикадах Паризю. На концерт-митингу промовляли запрошені з Лейбріад тт. Сармон, Брайсон і Ендерсон. Промови переповні про завзяті бої паризького пролетаріату, вказали на те масове вимордування комунарів паризькою буржуазією. Так само висновокі бесідники сучасне положення трудящих по капіталістичних країнах та закликали майнерів стояти на пості класової боротьби й готуватися до ще відкрітших і завзятіших боїв.

Мандорхестра з Лейбріад відіграла кілька музичних творів, "Інтернаціоналом" закінчено концерт-митинг.

Освіткор.

ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ ПАРИЗЬКОЇ КОМУНИ КОНЦЕРТ-МІТИНГОМ.

САСКАТУН, САСК. — 18-го березня ввечері в сал Укр. Роб. Дому відсвятковано концерт-митингом 60-ті роковини Паризької комуні. Відкрив тов. С. Форкін вступним словом, "Жалібний Марш" відспівав мішаний хор. На це свято прийшло численно робітництво міста Саскатуна. Свято було радісно інтернаціонального характеру, на йому промовляли трьох промовців. Тов. Крапін в українській мові перекладав історію боротьби паризького пролетаріату з буржуазією та її дію розправу над побідженим пролетаріатом.

Хоч пануюча класа Франції виявила побідженість, то це не означає, що революційний рух було завданено раз на завжди, бо на тих горах трунів-комунарів, що впади на вулицях Паризю, вироста радянська влада на одній шестій частині земної кулі під проводом Леніна.

Другим промовцем був тов. С. Скарат в англійській мові. Він згадував докладно всі риси цієї завзяті боротьби, в якій впади тисячі пролетарів.

Тов. Ю. Герман промовляв в малярській мові до присутніх малярських робітників, яких було поважне число на салі.

Промовці закликали присутніх робітників і робітниць обороняти Радянський Союз, на який готуються буржуазія всіх капіталістичних країн напасти війною і перешикати тій вели-

відтак промови тов. І. Бойчук, по-ясноючи важке життя канадських робітників і фермерів, та закликаючи усіх йти масово в нову бойову організацію, щобі допомогти у боротьбі трудящим Західної України вирватись з мітінг панської влади.

Робкор.

117 ЧЛЕНІВ І ЧЛЕНКИНЬ ВСТУПИЛО ДО НОВОЇ БОЙОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Торолд, Ont.

У цій місцевості був влаштований мітинг, на йому промовляв тов. Сембай з Торонто. На тому мітингу обговорив товариш справу сталого підмоги революційному рухові трудящим на Західній Україні, вивірюючи завдання Товариства Допомоги Визвольному Рухові на Західній Україні, що саме на дніх абудували трудящі Канади й класів присутніх робітників і робітниць спінити в лави нового товариства та допомогти визвольній справі трудящим Західної України.

На його заклик вписалося 117 робітників і робітниць до нового товариства вибрано Раду зого між себе і плануємо далі працю.

Ф.

кій будові соціалізму, який започатковано трудящими СРСР.

На закінчення концерт-свята відспівано "Інтернаціонал" мішаним хором, співали й присутні на салі робітники і робітниці.

Робкор І. Р.

ЗАГОВОРИЛИ ЗА ПАРИЗЬКИХ КОМУНАРІВ.

РУАН, КВЕ. — Трудящі Руан вшанували на 18 березня пам'яті погинувших героїчною смертю паризьких комунарів. Концерт-митинг відкрив тов. Заремба й у своїй промові переповні історію Паризької комуні.

Тов. Маньковський згадав ті дні, коли билась паризькі комунари на барикадах, так само заговорив за кринаве розправу паризької буржуазії з комунарями. Відтак висвітлив промовець сучасні класові бої, та участь в тих боях революційного робітництва світу. Згадав про масове безробіття, що охопило усі капіталістичні країни світу, визвольну боротьбу безробітних та поліцейські погроми мітингів і демонстрацій революційного робітництва.

Кінчаючи свою промову, бесідник кликав робітників ставати в лави бойових робітничих організацій, збільшувати сили революційного пролетаріату.

М.

ДОПОМОЖІМ ВИСЛАТИ ДЕЛЕГАЦІЮ УКР. ТРУДЯЩИХ В СРСР

Віннігер, Ман.

Зараз в нас йде розгорнута праця за висилкою делегації українських робітників і фермерів Канади в Радянський Союз. Лісти за збіркою потрібних фондів на дорогу вже роздані поміж тутешніх робітників і робітниць, кампанія вже в ході. Треба лише прикласти усіх сил, щобі зібрати гроша вшата ударно.

Крім того відділ Жінсекції ветроїл забаву, з якої прихід теж признати на видді цієї делегації до СРСР. Зі забави вилито \$26.00. Одначе, працю треба ще більше поспішити, кампанія ще живіше повести поміж тутешнім робітництвом, щобі фонди на поїздку делегації були багато більші, чим зараз. За це повинні подбати впершу чергу ті колектори, що зараз мають літи на руках.

С. А., робкорка.

Капіталізм робить з часопівств капіталістичні підприємства, знаряддя наживи для багачів і знаряддя одурювання працюючих.

ЯК ПРАЦЮЄ ІНСТИТУТ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА В ХАРКОВІ

(До четвертих роковин існування Інституту.)

Інститут Тараса Шевченка, що утворився в Харкові 1926 року, спочатку мав завдання збирати й вивчати матеріяли про творчість Тараса Шевченка. Інститут починає збирати друковані матеріяли, а також рукописи усіх видатних письменників, літературознавців, письменницьких груп та матеріяли з періодичної преси і, на рещті, готує наукових робітників літературознавців.

За порівняно короткий час роботи Інституту Шевченка, в йому скупчено чималі матеріяли з творчості Тараса Шевченка, письменників старих часів, а також і сучасних. Вивчаючи різні питання з літературознавства, Інститут за участю своїх наукових співробітників, видає серію окремих книжечок з передмовами наукових робітників. Видано вже понад 70 таких робіт. Крім того, Інститут Тараса Шевченка видає двомісячний — "Літературний Архів", що його вже друкується ч. 3. Щодо матеріялів з творчості Тараса Шевченка, то цей матеріял Інститут вивчає систематично, подаючи його в формі річних збірників, що їх вже два вийшло з друку і друкується третій. Тепер до роботи в інституті залучено чимало робітників, які вивчають і опрацьовують різні питання з літературознавства. З Інституту працює 30 аспірантів з літературознавства. На кінець п'ятирічки Інститут Тараса Шевченка підготує близько 150 аспірантів.

Співробітників-аспірантів Інституту прикріплено до харківських заводів, де вони проводять громадську роботу. Понад 100 виступів з доповідями за минулий рік улаштували на заводах співробітники Інституту. Між інститутом та заводом Шевченка складено обидвопільне шефство. Інститут провадить на заводі культуроту,

а завод здійснює робітничий контроль над роботою Інституту.

За весь час існування Інституту Шевченка влаштовано 4 виставок з літературознавства, з яких заслужують особливої уваги виставка — "Перші хомробри", виставка — "Панас Мирний", виставка, присвячена творчості М. Коцюбинського, виставка до міжнародного з'їзду пролетарських письменників, виставка творчості В. Блакитного.

Ці виставки відвідало багато людности — близько 50,000 чоловіка. Тепер Інститут Шевченка готує пересувну виставку української радянської літератури 1918—1930 року. Ця виставка має обхати промислової місцевості України за таким маршрутом: Дніпрельстан — Донбас — Криворіжжя.

Велику роботу провадить Інститут щодо збирання та перешовування літературно-мистецьких цінностей, які Інститут частково дістав від різних російських та українських архівів, а також від редакції журналістів, від видавництва і приватних осіб, у яких переходують літературно-мистецькі матеріяли. Інститут має цінні матеріяли й про творчість Тараса Шевченка, рукописи автографів, та малюнки зроблені власною рукою Тараса Шевченка. Інститут має також архів рукописів старих і сучасних українських письменників — понад 3,500 письменницьких автографів.

Музейні фонди Інституту Шевченка, дозволяють приступити до розгортання Всеукраїнського Літературного Музею. За постановою РНК УСРР Інституту має бути передано приміщення, що його раніше займав Раднарком. Там очевидно і буде міститися постійний український літературний музей.

УВАГА! ПРЕКРАСНА РАДЯНЬСКА ФІЛЬМА УВАГА!

"КРАСІН"

Старанням Провкому ТУРФДім в Едмонтоні, Алта., демонструється прекрасну наукову фільму "КРАСІН" в Аалберті. Фільму буде висвітлюватися в слідуєчих місцевостях:

МОНДЕЙР, АЛТА. — В понеділок, 6. квітня, в годині 8-ій вечером, в Українським Фермерським Домі.

ВЕГРЕВЛ, АЛТА. — У вівторок, 7. квітня, в годині 8-ій вечером, в Українським Фермерським Домі.

РЕНФОРД, АЛТА. — В середу, 8. квітня, в годині 8-ій вечером, в міській салі.

МИРНАМ, АЛТА. — В четвер, 9. квітня, в годині 8-ій вечером, в Українським Фермерським Домі.

ТУ ГІЛС, АЛТА. — В п'ятницю, 10. квітня, в годині 8-ій вечером, в Емпрес Театрі.

ВИЛІНГДОН, АЛТА. — В суботу, 11. квітня, в годині 8-ій вечером, в Українським Фермерським Домі.

СМОКІ ЛІЕК, АЛТА. — В понеділок, 13. квітня, в годині 8-ій вечером, в Українським Народнім Домі.

В цій фільмі показано усі подробиці подорожі "Красіна" та "Малигіна" в північних льодах, літання слазних радянських літунів Чухновського і Бабушкіна і т. ін. Кожний робітник і робітниця, фермер і фермерка повинні що фільму побачити. Приходіть громадо. Перекажіть знайомим!

БЕЗРОБІТНІ ВІННІПЕГУ І ОКОЛИЦІ!

ВСТУПАЙТЕ ДО МАНІТОБЬСЬКОГО ТОВАРИСТВА БЕЗРОБІТНИХ (Секції Воркерс Юніті Ліг оф Кенда)

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ БЕЗРОБІТНИХ І ПРОДОВЖАЙТЕ БОРОТББУ ЗА ПРАЦЮ АБО ПОВНЕ УТРИМАННЯ!

ВАША СИЛА ЛЕЖИТЬ У БОЙОВИЙ ОРГАНІЗАЦІЇ! Митинги відбуваються кожного вівторка в год. 2.30 попол.

Зголошуйтеся до:

ROOM 204 BON ACCORD BLOCK (Cor. Logan Ave. and Main St.)

НА ЗМАГАЛЬНИХ ПОЗИЦІЯХ КРОЛ

ЗБІЛЬШАЄМО ОБОРОНЧИЙ ФОНД КРОЛ І ПОСИЛЮЄМО БОЙОВІ ЛАВИ ТІЄТ РЕВОЛЮЦІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

ТРЕБА ПОСТАВИТИ БОЙОВИЙ ОПІР ПОЛІЦЕЙСЬКИМ АТАКАМ.

БРЕНТФОРД, ОНТ. — Зараз по усьому капіталістичному світі шаліє поліцейський терор проти визвольних революційних бойових мас. В Канаді теж поліція розгорнула свою погромницьку діяльність. Найпереводним робітникам розбиває голови, гноїть по тюрьмах. А в останніх часах капіталістична влада взялася ще за депортування чужинських робітників з канадської країни.

Опору наступові поліції та панської влади треба поставити мужній спір. Треба вивести робітничих лави з рук капіталістичної юстиції, треба заставити поліцейські погроми та депортування чужинських робітників. Оборону усіх цих робітничих бойових організацій Канадська Робітничая Оборонна Ліга. Зміцнити оборону КРОЛ збільшити її фонд, що призначений для оборони громадських робітників та громадянських поліцейських клубами трудящих — це завдання трудящих Канади в сучасну пору.

Це завдання КРОЛ зрозуміли працівники маси Брентфорда і спішать на допомогу КРОЛ. Обговоривши глибоко працю КРОЛ на засіданні усіх зареєстрованих масових організацій, ми вирішили класувати інтелектуальну частину на КРОЛ. Комітет взяв на праці й збір на бойовий фонд КРОЛ \$14. Усім жертводавцям комітет кампанійний висказує шире подяку.

М. Мусій. (Від редакції "УРВ": Імения жертв годівні одержали, подякою лише загальному зібранню суму, зібрану на КРОЛ).

ЗБІЛЬШАЄМО ЛАВИ БОЙОВОГО КРОЛ НОВИМИ СИЛАМИ.

САСКАТУН, САСК. — 2 березня відбулося віче КРОЛ в тутешній місцевості, на яке прибуло півтори сотні членів-робітників і робітниць. На тому вічу виступило 10 присутніх членів цієї бойової організації. Тов. Фокін переніс про гострий класовий СС, що зараз опанує канадський край, виклав на могутній демонстрації безробітників в день 25 лютого. Багато робітників і робітниць зістали заарештовані поліцією за участь в демонстрації безробітників в Канаді, чимало з їх заперто в тюрми, були й ра-

"ОЙ У ПОЛІ ЖИТО" — ВІДІГРАЛИ ЮНАКИ ВІДІЛУ СЕКЦІЇ МОЛОДІ У ВІННІПЕГУ

Вініпег, Ман. В суботу вечором, 21-го березня, відділ Секції Молоді у Вініпегу устроїв свій вечорок молоді, заповнюючи його гарним представленням "Ой у полі жито" та концерт. Ввесь прихід з цього вечора пішов на організаційно-освітній фонд нашої організації.

Сама гра представлення випала добре, концертну програму виконали теж вдало, бо деякі виконавці мусіли виходити й по два рази.

Зміст представлення захоплюючий, а коли додати до цього добру гру аматорів здилюнок, як і теж гуртові виступи, не дивно, що присутні оплесками вітали виконавців.

ДАЙТЕ ПІДТРИМКУ СТРАЙКУЮЧИМ МАЙНЕРАМ У ШАВНЕСІ, АЛТА.

Щоб примусити компанію прийняти назад чотирох робітників, яких вона викинула з роботи — сто майнерів у Шавнесі вийшли на страйк. Робітники! Недавно, бо лиш минуло літа зводили боротьбу з вуглевими баронами Алберта меркольські майнери. На заклик Міжнародної Робітничої Допомоги ви широ відгукнулися і дали меркольським страйкерам належну піддержку.

ЗАРАЗ СТРАЙКУЮТЬ МАЙНЕРИ У ШАВНЕСІ.

Дайте їм підтримку! Їхні родини потребують вашої допомоги. Ми кличемо всіх робітників і робітничих організацій: 1. Жертуйте з поодиноким! 2. Зарядіть колекту у вашім льокалі чи шаві! Шліть всі фонди телеграфічно до Міжнародної Робітничої Допомоги на адресу: WORKERS' INTERNATIONAL RELIEF Room 308, 331 Bay Street Toronto, Ontario

нени, побиті поліцейськими клубами. Наступові капіталістичні класи на працюючих сади організованій спідби. Треба йти з поміччю тим, що впади жертвою капіталістичного суду то його поліції. КРОЛ є одною з тих бойових організацій працюючої класи, що має за завдання вивести з тюрми робітничих бойових, не дати депортувати чужинських робітників.

Другий зрад промовів на тому вічущу тов. С. Смарат. Він висновок саву й значиння масових демонстрацій в день 25 лютого для визвольного робітничого руху у борні з капіталістичною класою. Сад заважати, що не всі ще члени й членкині наших масових організацій стоять в КРОЛ. Чому гомо так є, годі знати. Думаю, що заряд масових організацій повинні щось зробити, щоб усі стали членами КРОЛ.

РОЗГОРНУЛИ КАМПАНІЮ ЗА ЗБІРКУ ПІДПИСІВ ЗА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІД БЕЗРОБІТТЯ.

КЕЛГАРИ, АЛТА. — Членство українського відділу КРОЛ в цій місцевості бере участь в збиранні підписів за державним забезпеченням від безробіття, а так само працюють за збиранням лав КРОЛ. За фондом для цієї організації теж зачали працю поміж тутешнім робітництвом. Саме старшим членів КРОЛ відіграно в УРД пєсу "Горить Галичина", з якої дохід призначено на КРОЛ. На 18 березня відділ КРОЛ влаштував день Паризької комуні. Вчас того зитування промовляв тт. Нагірний, Солован, молодий тов. Кузьмар і тов. Чорнобай. Усі промови висвітлювали ді Паризької комуні, навізуючи боу французького пролетаріату того часу з сьогодишню боротьбою на класовому фронті. Так само заговорили товариші на тому вічу за висилку української робітничо-фермерської делегації в Радянський Союз. Слівом "Інтернаціонал" закінчено концерт-віче. Робкор КРОЛ.

дять до червоноармії скоріше неї. Він гворить до него дуже ласково і каже, що він піде принести їду, але хай червоноармієць ніде не їде, бо то темна ніч і трудно шукати в полі.

Колі старий пішов, дівчинка приходить з їдою. Червоноармієць каже їй, що її батько був перед нею і кулясь пішов. Дівчинка налякалася і всрадилася, щоб червоноармієць сховався, бо вона чула, що батько хоче панові сказати про нього. Вона ховає пораненого бойця в кулю жита. Находить пан з її батьком і починають шукати за червоноарміємцем. Коли не можуть знайти, пан лютиться і хоче захити свого багнета в кулю жита. Він лягодиться не робити, коли з-за кулі вискакує дівчинка і кричить, що за нею біжить багато благодивців. Пан і батько лякаються і відлікають, а вона витягає червоноармієця з кулі жита.

Та червоноармієць мусить далі відлікати до своїх і приходить ца працювати. Йому нагадується його власна донька вдова, така звелася, як і ця, що його вратувала від смерті. Але час не стоїть і він цілує дівчинку та каже їй, щоб нікому про него не казала. Вона його справляє на дорозу, куди краще можна сховатися і він понавляе їде все далі, а дівчинка дивиться йому зліва, обіяс обертається і біжить додому.

ПРАЦЯ ПО ВІДДІЛАМ ТУРФДІМ В МИНУЛІЙ КАМПАНІЇ ЗА ЧЛЕНСТВОМ

Так працювали відділи ТУРФДім в Тімміні і в Кірклєнд Лєйк.

Вініпег, Ман. На цей раз поговоримо про працю двох відділів, які знаходяться в місцевостях золотих майнів. Ними є Тімміні і Кірклєнд Лєйк. В обох цих місцевостях в велике число українських робітників і оба відділи повинні були придбати найбільше членів. Але сталося навпаки. В Тімміні не здохло ані одного члена, а це двоє відпало. В Кірклєнд Лєйк придбано 11 членів і цей відділ попрацював трохи краще за тіммініський відділ, але для такої місцевості, то й це число є рідучо за мале.

Книжков розповсюдженні в відділі в Тімміні 100, а в Кірклєнд Лєйк 56. Хоч і це число не велике, то всеж таки як один так і другий відділ поширили книжку між робітників. І тут насувається питання: чому можило було продати книжку робітничої, а не можна було його придбати членом до організації? Ветупина владка була на перешкоді? Ні в обох цих місцевостях робітничі працюють більше, як в інших місцевостях Канади, а навіть в них не відчувається такого великого безробіття, як це є в інших містах Канади. До того вступити можна сплачувати. Зрозуміло, що тут вступити не було перешкоди. Були на це інші причини, які ми тут на основі кореспонденції і квестіонарієв скажемо. На запитання, чому кампанія не була успішною, то у відповіді відділу ТУРФДім в Тімміні говорять, що байдужність робітників до організації. Але чому товариші не поведи розяснюючу кампанія серед робітництва про значиння організації? Коли б вони провели добре розяснючу кампанія, то певно, що робітники не були б байдужними. А то по хатах не було кампанія за членством, а це був один найкращий засіб здобути нових членів, бо особисто можна з товаришом краще поговорити про всякі організаційні справи та про інші положення, як це можна зробити на масовому вічущу. Ми маємо примір в відділу у Вініпегу, що по хатах ходили товариші до робітників і здобули більше число членів, як на масових вічах.

Отже в цього всього виходить, що не в найбільш виторилася байдужність до організації, але ця байдужність буда вкорінена в самих старих членів. Цю байдужність треба на майбутнє усуудити з організації.

В квестіонаріє за Кірклєнд Лєйк говориться, що кампанія була слаба, бо дуже мало членів брали участь в кампанії. Самі товариші признають, що якби були заставили всіх членів до праці, то був би й успіх. Тут в першій мірі винен заряд, що не розподілив праці так, щоб кожний член мав якусь відповідальність на собі. Нам відомо про цей відділ ще й те, що освітня праця там зовсім занебрана, а більше товариші працювали у вічі танців. І то так здорово "данцували", бо аж три рази на тиждень встроювали танці, мотивуючи це тим, що треба було сплачувати довг УРД. Що довг треба сплачувати не так, але коли дім будувати тільки на те, щоб мати де відбувати танці, то це неправильно і краще було не будувати дому. Замість танців, треба було ставити добрі класові виховачі драми, концерти і на тих підприємствах говорити до присутніх про організацію, про вишнше безробіття і цим можна було виховувати робітництво в класовому дусі, а на танцях не виховується робітничої класи.

Навіть було зрешено зарядом Відділу ТУРФДім відкрити школу малограматних, але й на тім скінчилося, що ухвалено. Тому, що там є золоті майни, то деяким товаришам вроблює в голову, якби то скоріше себе збагатити і з цих то причин не відбувалося ні читань, ні лекцій, ні пропагандових міртинів. Вся така недбайливість відштовхувала робітничі маси від організації, а не притягала їх, бо коли в організації нічого не робиться, то звичайний робітник бачить, що в ній не скорістає нічого, стає байдужним до організації, а з тим й до загальної класової боротьби. Товариші мусять змінити своє відношення до організації, а ваятися до дійсної корисної організаційної праці, в івакшому разі, відділ не то що не зростає членством, але ще й ті повіддають, що вже є членами.

"СВІТЛО ПРАВДИ ПРО РЕВНИХ ПРИХИЛЬНИКІВ МАНДРИНІВСЬКОЇ ЄГИПЕТСЬКОЇ ТЬМИ"

Вініпег, Ман. В "Укр. Роб. Вістях" ч. 33 з 17 березня 1931 р. був поміщений допис п. в. "Виявили себє ревними прихильниками мандринівської єгипетської тьми". У цьому дописові поінформував дописувач загал членства робітничих організацій в неправдивому світлі мов присутність на цьому докладі, а тому я є примушений сказати пару слів про суть справи у дійсній правді.

що думає за відповідне й не думаю оправдуватися, чому я так зробив. Одне тільки скажу, що покищо не живемо під обухом абсолютізму.

Підчас дискусії я сидів зі знайомим товаришем і не забирив жадного голосу, а по скінченні дискусії я пристанув збоку до одного гуртка, який розмовляв з докладчиком. Тому є підлоу іслєтвом, що мабуть то я мав провадити сердечну розмову з докладчиком.

Від себе раджу дописувачеві не виплати злоести на голову другим і наколи піше про щось до часности, то нехай піше правду дійсність, а аберже робітничий престиж. Двом богам не служу, то знає більшість членів наших організацій. Хиба може моя провина у цьому, що-деколи скажу правду у вічі, а це болить — це як болить.

В. Я. Сивак.

Замітка Редакції.

Це спростування фактично нічого не спростує. Попередій дописувач писав, що т. Чайковський склав свою жертву в т. Чайковський признається, що "офірував, що думаю за відповідно". Не заперече т. Чайковський, що він опіскував доклад Мандрикі, про що писав дописувач. Нарешті т. Чайковський заявляє, що "покищо не живемо під обухом абсолютізму", отже відносно складати "офіри" й на ворожі робітництво організації чи опіскувати промови таких контрреволюціонерів, як Мандрикі. Після цього твердження зломаного цента не варта заява, що "двом богам не служу", бо коли член робітничих організацій опіскує контрреволюційних промовців і "офірує" на ворожі організації, то цим показує, що він "служить двом богам". Зрештою, що то за боги є в робітничій організації, що їм служить т. Чайковський. Друге — коли "покищо не живемо під обухом абсолютізму" в Канаді, то де вже є для робітника той "обух абсолютізму" — чи не в Радянському Союзі, про який так багато оповідає соціально Мандрикі? Допис Чайковського сам наводить на відповідь, якому богові служить.

ТРАНСКОНА, МАН.

В п'ятницю, 3-го квітня, в годині 8-й вечором, відбувся важні ДІЛОВІ ЗБОРИ відділу ТУРФДім. Кожний член повинен придбути на ці важні збори, обов'язково. Приходить на час.

ЗАМОВЛЯЙТЕ КНИЖОЧКИ ДЛЯ СВОІХ ДІТЕЙ!

ЦВК ТУРФДім має велику кількість диточих книжочок. Книжочки є з малюнками для молодших і для старших з ріжними оповіданнями. Ті товариші й симпатичні нашої організації, що мешкають в таких місцях, де нема робітничої диточої школи, повинні замовити якусь кількість цих книжочок для своїх дітей.

Всі ці книжочки написані дуже приступною і зрозумілою мовою для дітей. Ціни на цих книжочках від 5 до 50 центів за одну. Пажадним було б, щоб найменше замовлення було на 50 центів, то тоді оплатиться нам оплачувати пошту. При замовленні зазначуйте вік дитини, чи вона читає вже добре по українськи чи тільки вчитьсь. Після цього ми зможемо вислати такі книжочки, які будуть приступні для вашої дитини. Одночасно зазначаємо, що ці книжочки вживається по робітничих диточих школах.

Замовлення засилайте на адресу: UKRAINIAN LABOR-FARMER TEMPLE ASS'N Cor. Pritchard & McGregor Sts. Winnipeg, Man.

Не забувайте про пресовий фонд української робітничої організації в Канаді!

звернув, але Михайлюк, що називається, викручувався сіном. Заряд відділу передав тоді справу до ЦВК. В ЦВК І. Михайлюк признався, що він ні сам підписується й просить інших газети о передрук. В тому дописові є повно наклядів, брешонь на поодиноких передових товаришів. Хто знає Івана Михайлюка, той погодиться з тим, що такого довезного допису він за півроку не написав би, бо людина це малограмотна. Зрештою, не є нашою справою полемізувати з Михайлюком, але подати до відома українського робітництва, як Іван Михайлюк опинився в "Укр. Голосі".

Іван Михайлюк був членом відділу ТУРФДім в Сейнт Боніфейс, Ман., був фінансовим секретарем. Гроші відділові він тримав в себе, бо наш відділ був ще молодий і його діловодство провадилося так, як його вважав потрібним провадити Михайлюк.

Коли наш відділ почав думати про будову Укр. Роб. Дому, тоді до секретаря — скільки у нас є готівки на руках. Показалося, що по книжках готівка є, а на ділі нема. Іван Михайлюк забрав не тільки \$37.54 тис грошей, що були в касі відділу, але й тих \$25.00 жертви на будову УРД. в Сейнт Боніфейс, які на його руки зложив місцевий робітник, П. Валентей. Заряд відділу старався переконати Михайлюка, що така його робота шкодить організації і домагався, щоб він ті гроші

ТАКІ НЕХАЙ ЙДУТЬ ДО "УКР. ГОЛОСУ"

Заява відділу ТУРФДім в Сейнт Боніфейс з приводу виступу І. Михайлюка в "Укр. Голосі".

В "Укр. Голосі" з 25 березня 1931 року, тобто в останньому числі, вміщено допис на цілх три колонами Івана Михайлюка, "бувшого комуніста", як це він сам підписується й просить інших газети о передрук. В тому дописові є повно наклядів, брешонь на поодиноких передових товаришів. Хто знає Івана Михайлюка, той погодиться з тим, що такого довезного допису він за півроку не написав би, бо людина це малограмотна. Зрештою, не є нашою справою полемізувати з Михайлюком, але подати до відома українського робітництва, як Іван Михайлюк опинився в "Укр. Голосі".

ПОТРІБНО ОГОРОДНИКА НА ФАРМУ Р.З.Т. В ПАРК-ДЕЙЛ, МАН.

Потрібно доброго огородника і взагалі доброго робітника, який має практику в планєнні усякої огородини, в розводженні і планєнні дробу, розводженні свиней та взагалі такого, що має поняття і може повніше намічені ділянки праці підняти до ступіння видатності на фармі Робітничого Запомогового Товариства в Паркдейл, Ман.

Кожний зголошуючийся мусить подати кваліфікації свого знання, та яку практику має в такій праці. Треба подати бажану платню. Зголошуватися на цю позицію можуть тільки члени робітничих організацій. Зголошення приймається не пізніше до 15 квітня на адресу Головного Заряду Р.З.Т.:

WORKERS BENEVOLENT ASSOCIATION Cor. Pritchard & McGregor Sts. Winnipeg, Man.

Вініпег, Ман. Старанням драмгуртка при відділі ТУРФДім у Венкувер, відбувається в неділю, 5 квітня, в годині 8-й вечором, в Укр. Роб. Домі у Венкувер революційну драму на 3 дії п. н.

"ОДНОЇ НОЧІ".

Дія відбувається протягом одної ночі в наших часах у провінціальному місті Західної Польщі. Приходить громадно й кличе своїх знайомих.

ІСТ КИДЛОНАН, МАН.

КВАРТАЛЬНІ ЗБОРИ відділу ТУРФДім в Іст Кидлонан, Ман., відбуваються в п'ятницю, 3 квітня, в 2-й годині пополудні. Приходить на час, бо є важні справи до поладження.

ЕДМОНТОН, АЛТА.

Старанням організаційно-освітнього комітету при відділі ТУРФДім в Едмонтон, Алта., улаштується в місяці березні в Українським Робітничим Домі ріжні свята і лекції в такому порядку: В неділю, 5 квітня, вечором, на закінчення кампанія за членством до відділу Секції Молоді виступають з докладами про успіхи вчас кампанія тов. Янук і т. в. Сивка і Березок. Кличемо робітництво приходить як найчисленніше на повні свята і лекції.

на новий місячний політико-економічний та культурно-пропагандистський журнал ЗА БІЛЬШОВІЗАЦІЮ Орган Центрального Винодавчого Комітету Комуністичної Партії Канади (в українській мові)

ЖУРНАЛ МАЄ ЗАВДАННЯ:

- 1. Висноувати поточні завдання Комуністичної Партії, в зв'язку з канадськими політичними та економічними питаннями, ухвалити її конгрес, пленуми ЦВК то-що.
2. Освітлювати тутешній та міжнародний комуністичний рух.
3. Висноувати теоретичні питання марксизму-ленінізму.
4. Подавати приступно написаний матеріал по підготові нових кадрів партійних членів та нового партійного активу.

ПЕРЕДПЛАТА НА РІК \$1.50

Адреса:

ЗА БІЛЬШОВІЗАЦІЮ Ukrainian Labor Temple Cor. PRITCHARD AVE. & McGREGOR ST. WINNIPEG, MAN.

Advertisement for 'Za Bilshovizatsiu' journal, including subscription information and contact details for the Ukrainian Labor Temple in Winnipeg.

ПІДТРИМУЙТЕ ВИСЛІКУ ДЕЛЕГАЦІЇ ДО РАД. СОЮЗУ І ПРОВЕДІТЬ ГАРНО ВЕЧІР!

СТАРАННЯМ КОМІТЕТУ ВИСЛІКУ УКРАЇНСЬКОЇ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ ДО СРСР влаштовується

В ЧЕТВЕР, 2-ГО КВІТНЯ 1931 РОКУ В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

Програма концерту багата і різноманітна. Її виконують кращі місцеві мистецькі сили. Приходьте масово, а побачите, що програма концерту задовольнить вас.

Ціни тикетів по дуже приступній ціні:

ОДИН ТИКЕТ 15 ЦЕНТІВ, А ДВА ТИКЕТИ 25 Ц. ТИКЕТИ ДЛЯ ДІТЕЙ ПО 10 ЦЕНТІВ.

Прихід з концерту піде на фонд висліку делегації до Радянського Союзу.

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.15 ВЕЧЕРОМ.

ПЕРШИЙ РАЗ! ТРАГІ-КОМЕДІЯ!

ДРАМАТИЧНИЙ ГИРТОК ПРИ УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

відограє

В СУБОТУ, 4-ГО КВІТНЯ 1931 РОКУ В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

веселу трагі-комедію О. Ходимчука на три дії п. н.:

ЧЕСНА ХАЛЯВА

Кажуть, що як добре засміятися, то виходить на здоров'я. Тому то не забудьте прийти цієї суботи, 4-го квітня, до Укр. Роб. Дому, де акраз побачите, якщо прийдете, таку то смішну комедію. Також заберіть і дітей ваших з собою, які дуже люблять дивитися на такі комедії. Тому приходьте громадно!

ВСТУП: 35, 25 І 10 ЦЕНТІВ

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ЛЕКЦІЯ ПРО РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ!

В ПЯТНИЦЮ, 3 КВІТНЯ, В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ, відбувається в Українським Робітничим Домі цікава і повчальна лекція на тему:

ЗНАЧІННЯ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ ДЛЯ ВСЕСВІТНЬОГО РЕВОЛЮЦІЙНОГО РУХУ.

Лекцію виголосить тов. ПЕТРУШКА. Приходьте громадно! Кличте своїх знайомих! Освітком.

РОБІТНИЧО - ФАРМЕРСЬКА КНИГАРНЯ

Якщо ви є свідомий робітник чи робітниця, або якщо ви є симпатиками робітничого руху, так вашим обов'язком є підтримувати тільки свої робітничі підприємства. Оминайте в свої робітничі підприємства, то тим самим поспираєте і збагачуєте своїх противників—своїх класових ворогів. Свідомі робітники і робітничі такого робити не сміють.

У Вінніпегу існує від кількох літ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКА КНИГАРНЯ. Вона заложена робітниками і фермерами для їх потреб і є ними самими контролювана. Тож коли ви живе у Вінніпегу або поза ним, так заходьте або пишьте до Робітничо-Фармерської Книгарні. В ній можете купити:

Грамофони, рескорди, скрипки, мандоліни і інші інструменти; Ноти для музики і хору, всякі офісові і шкільні прилади і т. ін.;

Ріжні робітничі газети, радянські журнали, книжки, календарі, драматичні твори та портрети великих робітничих провідників і письменників;

Для драмгуртків можна набути в Книгарні перушки, шпінки та всяку іншу характеризацію. Всі, що мають фотографічні апарати (Кодаки), можуть набути в Книгарні фільми всякої величини. Книгарня викінчує фільми в протязі 8 годин за дуже умірковану ціну. Оставляйте або присилайте ваші фільми для викінчення тільки в своїй робітничо-фармерській книгарні.

Всім заінтересованим на бажання вислаємо наш каталог ДАРОМ.

Пишіть або заходьте на адресу:

THE WORKERS AND FARMERS BOOK STORE 600 SELKIRK AVE. WINNIPEG, MAN.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

УВАГА! ВІННІПЕГ!

Комітет висліку Української Робітничо-Фармерської Делегації до Радянського Союзу закликає всіх товаришів і товаришок, що розібрали листи на збирання фондів для висліку делегації до СРСР, щоби обов'язково звернули ці листи і зібрані фонди до комітету найдалі до 10 квітня. Віддавати їх можна кожного дня і кожного вечера в Укр. Роб. Домі в офісі ЦК Секції Молоді на руки тов. М. Короля або в адміністрації нашої преси. Комітет.

ВАЖНЕ ДЛЯ ГОЛОВ РАЙОННИХ ГИРТКІВ ЖІНСЬКОЇ ТУРФДИМ У ВІННІПЕГУ!

В четвер, 2 квітня, в годині 8.30 вечером відбувається в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу СПІЛЬНИЙ МІТІНГ голов районних гуртків Жінсекції і освітнього комітету.

Мітінг скликається для підсумування праці районних гуртків у безневій кампанії за членствами і за поширення журналу "Робітничі". Тому всі голови районних гуртків повинні обов'язково прийти на цей мітінг і принести з собою писемні звіти про працю своїх гуртків. Освітком.

АМАТОРИ І СПІВАКИ!

В неділю, 5-го квітня 1931 р. відбується лекція і збори членів та членкинь вінніпегського драмгуртка в шкільній саї, точно о годині 2.30 пополудні. Лекція буде дуже цікава, тому всі члени драмгуртка повинні її послухати, а також прийти точно на повиче означений час, бо хто прийде пізніше, того не пустять до саї. Тож памятайте і приходьте точно на час! Театрком.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ДОКЛАД В ПОЛЬ. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ.

Заряд Польського Робітничого Товариства у Вінніпегу каже усіх робітників і робітниць Вінніпегу прийти цієї суботи, 4 квітня, в 8.30 годині вечером до Польського Робітничого Дому на цікавий доклад на тему: СУЧАСНА КРИЗА В КАПІТАЛІСТИЧНОМУ СВІТІ. Доклад цікавий, на йому вкляже доказати на причини економічної кризи в капіталістичному світі і висвітлює, яким шляхом мусить йти працуюча класа, щоби вигнати раз на завжди визиску і туди.

В неділю, 5 квітня, співальний гурток Польського Робітничого Товариства влаштовує ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ з доброю програмою. На той концерт прохаємо прийти усіх трудящих і збагачити число слухачів робітничої пісні, промов, декламацій та музичних творів на сцені Польського Робітничого Дому у Вінніпегу.

Вступ на концерт за добровільними дарами. Починається концерт в 8.30 годині вечером. Заряд ПРТ.

КИЧЕНЕР-ВАТЕРЛО, ОНТ.

Старанням організаційно-освітнього комітету при укр. робітничих організаціях в Киченер-Ватерло, Онт., відбуватимуться кожної неділі пополудні, в 2.30 годині, місячних березні і квітні в приміщенні ТурФДім п. ч. 33 King стріт і в Киченер, Онт., масові віча й лекції на слідуєчій темі:

В неділю, 5 квітня, відбувається масове віче. Тема: "СТАНОВИЩЕ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЦТВА НА ІМІГРАЦІЇ ДО ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ". В неділю, 12 квітня, відбувається лекція на тему: СКЛАД СРСР ТА РОГО БУДІВНИЦТВО". В неділю, 19 квітня, відбувається масове віче. Тема: "ІНТЕРВЕНЦІЯ В СРСР". В неділю, 26 квітня, відбувається лекція на тему: "ЩО ТАКЕ РЕДІГІЯ, ТА ЯК ВОНА РОЗВИВАЛАСЯ". В неділю, 3 травня, відбувається лекція на тему: "ІСТОРІЯ РОБІТНИЧОГО РУХУ В КАНАДІ". Освітком.

ПРОДОВЖАЄМО КУРС МАЛОГРАМОТНИХ І НЕГРАМОТНИХ.

Повідомяємо всіх зацікавлених, що курс малограмотних і неграмотних, який відбувається в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу, буде продовжатися до того часу, доки вимагатиме потреба.

Тому ми закликаємо всіх українських робітників і робітниць, що хочуть вчитися грамоти, хай записуються на цей курс і вчаться користуватися друкуванням словом.

Dr. F. RYBAK (M.D., C.M., L.M., C.C.) Лікар, оператор і акушер з практикою в Шіаго, Монтреалі й Вінніпегу. Операції виконую в шпітальях. OFFICE: COR. SELKIRK & MCGREGOR STS. - PHONE: 55 323 RESIDENCE: 562 ALFRED AVE., WINNIPEG - PHONE: 54 000

ПРИНИМАЄТЬСЯ ПОДПИСКА НА ЕЖЕМЕСЯЧНИЙ ОРГАН РУССКИХ РАБОЧИХ КАНАДЫ "КАНАДСКИЙ ГУДОК" Эта газета освещает жизнь рабочих в Канаде и революционное движение во всем мире. Условия подписки: На год — 60 центов. На 6 месяцев — 35 центов. На 3 месяца — 20 центов. Первый номер выходит 30 марта 1931 г. За всеми справками и подпиской обращаться: H. SHPARAGA — 252 Palmerston Ave. — Toronto, Ont.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ ОРГАНІЗАЦІОНА ОБІЗДКА БЕЛІ ГОРДОН. Т-ша Бела Гордон з Монтреалу, об'являючи за "підбурювання" обвинувачена в Канаді за рамени Канадської Робітничої Оборонної Ліги. Вона розкаже про поліційний терор в Монтреалі та про сфабриковане оскарження за "підбурювання" проти т-ша Енгледа, секретаря Міжнародної Робітничої Оборони із Случених Держав, т-ша Леслі Мориса, члена полібюра Комуністичної Партії Канади, Бела Гордон, Фреда Роза, дистриктового організатора Ліги Комуністичної Молоді, Філіпа Галперіна, редактора "Кампф", Милера, Ричей і Д. Каштана.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ РЗТ У ВІННІПЕГУ — відбуються — В НЕДІЛЮ, 5 КВІТНЯ в годині 2-й пополудні. Вкладки приймаються від 1-ої години пополудні. Обов'язком всіх членів і членкинь прийти на місячні збори, бо є багато важних справ до вирішення. Нових членів радо вітаємо. Заряд РЗТ.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ ТУРФДИМ У ВІННІПЕГУ — відбуються — В ПОНЕДІЛОК, 6. КВІТНЯ в УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ в 8.15 годині вечером. Обов'язком всіх членкинь прийти на час. Нових членкинь радо вітаємо. Заряд.

ЗАБАВА! ЗАБАВА! СТАРАННЯМ ВІДДІЛУ СЕКЦІЇ МОЛОДІ ТУРФДИМ У ВІННІПЕГУ — відбуються — В ПЯТНИЦЮ 3-ГО КВІТНЯ в УКР. РОБ. ДОМІ ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА. Прохаємо прийти на забаву усіх тих, що бажають дружньо й весело провести вечір. Початок в 9-й год. вечером.

ЗАПИСУЙТЕСЯ НА КУРС КНИГОВОДСТВА! Старанням освітнього комітету відділу ТурФДім у Вінніпегу розпочнеться першої неділі в квітні КУРС КНИГОВОДСТВА. Курс відбуватиметься по неділям через 2 місяці — квітень і травень. На курс приймається тільки членів і членкинь робітничих організацій. Кожний товариш і товаришка, яких приймається на курс, повинні вміти читати й писати і знати 4 рахункові ділення: додавання, віднімання, множення і ділення. Записуйтеся на курс в сторі УРД, або в адміністрації. Курс буде безплатний — користайте з нагоди навчитися книговодства! Учителюватиме на ньому тов. В. САВЯК.

СПЕЦІАЛЬНИЙ КОРАБЕЛЬ З огляду що многи пасажери бажать їхати до краю через Галіфакс, наша Лінія ршила, що корабель "Юнайтед Стейтс", котрий відходить з Нью Йорку 11 квітня, відіаде з Галіфаксу 13-го квітня. Белька Проульська американських товариств до Польщі відлітає з Галіфаксу на кораблі "Фредерік Уїл" 27 квітня. Прилучиться й Ви до цієї Проульської. Безплатні польські папшорти й візи. Великий спуск на поворотних шифартах. Відлітає Старий Край популярно Лінею. По інформації пишьте в різній мові до: SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE 461 Main Street, Winnipeg, Man. 969 St. ANTOINE ST., MONTREAL, QUE. 30 UNION BLDG., CALGARY, ALTA. 51 UPPER WATER STREET, HALIFAX, N. S.

Dr. B. ЧАСНИЙ ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.) з практикою в шпітальях в Монтреалі і Ст. Боніфей. 417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG — PHONE 55 866 (На місці а-ра Гершабека.) Урадує також вечерами.

ОБІЗДКА ОРГАНІЗАТОРА ТУРФДИМ В ПРОВІНЦІЇ ОНТЕРІО. Одним повідомляємо всі відділи ТурФДім, Жінсекції, Секції Молоді і РЗТ, що Провком в Торонто вислає організатора т. І. Сембя на організаційну обіздку в провінції Онтеріо. Тов. організатор відбуде ряд мітінгів в слідуєчих місцевостях: ВАТЕРФОРД, ОНТ. — 2 квітня. ПРЕСТОН, ОНТ. — 3 і 4 квітня. КИЧЕНЕР, ОНТ. — 5 і 6 квітня. ГВЕЛФ, ОНТ. — 7 і 8 квітня. Дальші місцевості, що їх має відвідати організатор, будуть проголошені пізніше. Товариші й товаришки! Постарайтеся прийти організатору широко розголосити, розповсюджуючи оголошення на МАСОВЕ ВІЧЕ. Заряд, коли наступ буржуазії, на робітничу класу з кожним днем посилюється, коли всякі українські прихвостні капіталістичного світу виступають в провокаторський спосіб на сторінках воєї прокладної преси проти робітничих організацій та робітників, що перетали йти наслідок за ними, коли всесвітній буржуазія готується до нової світової різни, а в першу чергу проти країни Рад — нам треба змінити наші ряди і опрокіннути ті всі накледи ріжних "сусів" і їм подібних. Це все широко висвітлює т. організатор на місцях! Вашим завданням є постаратися, щоби такі віча були яконайшисленніші, щоби на них прибуло все робітництво Вашої місцевості. Про час і місце мітінгу саїдьте за оголошеннями на місцях. Місцевості, не означені в маршурті т. організатора, а робітники бачать-бачте, щоби організатор прибув до їхньої місцевості, просимо написати на адресу: PROVCOM TURFDIM 300 BATHURST ST., TORONTO 2, ONT.

УКРАЇНЕЦЬ ДР. Ю. ДРАГАН М.Д., С.М., Л.М.С.С. Лікар, акушер і оператор Член Домініанської Раді ЛІР аріа 203 CANADA BUILDING SASKATOON, SASK. (Коло сіварської стації)

ДР. Н. ЛАНДІС ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР Екс-рей машина. Електричні машини до лічення неугут. Спеціаліст по венеричним неугутам. 387 DUNDAS ST. W. TORONTO PHONE: TRINITY 7248

ДОКТОР ВОЛПЕ (DR. VOLPE) ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР. Спеціальність: венеричні хороби; найновіші електричні машини. 503 MARKHAM STREET TORONTO, ONT. PHONE: TRINITY 2747 В офісі: 1—3 поаб. ЛБ.—8 веч.

Dr. H. Hershfield ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР Спеціальність: венеричні хороби і хірургія. Говоримо по українськи. 578 Main St., Cor. ALEXANDER AVE. WINNIPEG, MAN. PHONE: OFFICE 26 000 RES. 28 153

АДВОКАТ СЕМЕН ОЗЕРО заступає у всяких судових справах як також позваджує всякого рода справи контрактної, земельної, спадкової і старокраєв. S. V. OZERO, LL. B. 917 ROYAL BANK BLDG., WINNIPEG бушві Юнон Бельє, коло Ситі-Гол. PHONE 2622

HOME MEAT MARKET PHONE 6365 10342—101 St. Edmonston, ALTA. Виробляємо старокраєв ковбаси, сальсони, балони і ріжного рода м'ясні вироби. Вислаємо на провінцію С.О.Д. Пишіть до нас по інформації. Властелі: Д. САРАНЧУК І В. МАРЧІШИН.

ДЖІМ СКОТНІЦЬКИЙ карпентер, бриклетер і контрактор. будує всякого рода домів і за роботу гарантує. Зголошується до: ДЖІМ СКОТНІЦЬКИЙ 334 Main St., Edmonston, Ont. PHONE 3080 W.

ПРОДАЮ 80-акрову фарму. 40 акрів поля, а 40 акрів лісу. Є відповідні будинки. Ціна \$1200. Відлітає до: CHARLEY MUIK (40) R. I. PRESCOTT, MICH.

УКРАЇНСЬКА АПТЕКА В ТОРОНТО Має на складі всі старокраєв і канадські ліки та пивки. Всякі поради даємо безплатно. Коли Ви хорі, а хочете дістати добрі медичини, то зайдіть або пишьте до нашої аптеки на адресу: ROTHBART'S DRUG STORE 594 DUNDAS STREET, W. TORONTO, ONTARIO

РОБІТНИЧА КО-ОПЕРАТИВА У ВЕСТ ФОРТ ВІЛ'ЯМ, ОНТ. Ново-заснована Робітнича Ко-оператива має на складі гросерію і мясо. Ко-оперативою правлять самі робітники. Ко-оператива вислає товари на замовлення в найдалішій ділянці міста, як також на залізничні дороги. Добра обслуга, взірцева чистота. Одні ціни для всіх. Чистий зиск ко-оператива звертає своїм покупцям. КУПУЙТЕ ВСІ У КО-ОПЕРАТИВІ! INTERNATIONAL CO-OPERATIVE TRADING ASS'N Ltd 1101 Gore Street — West Fort William, Ont.

ПІДДЕРЖУЙТЕ СВОЮ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКУ КООПЕРАТИВУ! КУПУЙТЕ ТАМ ВСЕ ПОТРІБНЕ ВАМ ПАЛИВО. КО-ОПЕРАТИВА МАЄ НА СКЛАДІ ВСЯКОГО РОДА ВУГЛЯ І ДРОВА. ДОБРА ЯКІСТЬ ТА ТОЧНА ОБСЛУГА. ТЕЛЕФОНУЙТЕ АБО ЗАХОДІТЬ НА НАШУ ЯРДУ. THE WORKERS AND FARMERS CO-OPERATIVE ASS'N, LTD. COR. PRITCHARD AVE. & BATTERY ST. PHONE 56 205 WINNIPEG